

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 2
Kesäkuu
2023

Puolustusvoimain lippujuhlan päivän paraati 4.6.2023 Yliopistonkadulla Jyväskylässä. Kuva: Jouko Liikanen

Ilmavoimien komentajan puhe Puolustusvoimain lippujuhlan päivän paraatikatselmuksessa

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, arvoisat kutsuvieraat, sotilaat, mina damer och herrar.

Ei koskaan enää yksin. Tämä niin monen taisteluissa ja kotirintamalla kokeneen sotiemme veteraanin toive, kenraali Adolf Ehrnroothin julkisuudessaakin korostama – on nyt totta. Juhlistamme lippujuhlanpäivää ensimmäisen kerran Naton jäsenenä Jyväskylässä – Ilmavoimien pääkaupungissa. Tämä on hyvä paikka käynnistää juhlinta Naton jäsenenä. Ilmavoimat on nuori verrattuna maa- ja meriveljiin ja olemme toimintamme alusta saakka verkottuneet kansainvälisiin kumppaneihin. Ilmassa toimitaan reaaliaikaisesti yhdessä samalla alueella, jolloin järjestelmiä, kommunikaatiota ja toimintatapoja on standardisoitu toiminnan alusta alkaen. Tämä myös nähdään tänään konkreettisesti.

Puolustusliiton jäsenyys tuo turvaa Suomelle, ja Suomi puolestaan tuo turvaa liittokunnalle. Tasavalta presidentti totesi Naton liittymismerkityksessä, että Suomesta tulee luotettava liittolainen, joka vahvistaa alueellista vakautta omilla suorituskyvyillä. Suomi sitoutui kaikkien Naton jäsenmaiden turvallisuuteen. Ylipääällikkö ohjasi selkeästi Puolustusvoimien kehittämistä Naton jäsenenä.

Nato-jäsenyys ei vähennä sotilaalliselle suorituskyvyillemme asetettuja

vaatimuksia. Maantieteellinen asemamme Venäjän rajanaapurina ja pitkä yhteinen rajamme asettaa kansakunnallemme erityisvaatimuksia. Naton jäsenenä olemme sitoutuneet kehittämään ja ylläpitämään kansallista ja yhteistä kykyä puolustautua aseellista hyökkäystä vastaan. ”Yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta” -periaate tuo maanpuolustuksellemme merkittävästi lisää suorituskykyä parantaen ennaltaehkäisevää pelotetta sodan ehkäisemiseksi.

Nato-sopimus myös laajentaa suomalaisten toimintakenttää ja asennoitumista koko turvallisuusyhteisön puolustamiseen. Nato korostaa 360 asteen toimintavalmuutta jokaisen jäsenmaan turvaksi. Meille suomalaisille tämä tarkoittaa vaatimuksia kollektiivisen puolustuksen tehtäviin. Konkreettisesti, Suomella pitää jatkossa olla nopeasti toimeenpantavia joukkoja Naton tehtäviin. Tämä vaikuttaa Puolustusvoimien joukkorakenteeseen ja henkilöstötarpeisiin. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on konkreettisesti sodan julmuuden suurelle yleisölle. Harhakuvitelmaa oli joidenkin ajatus nopeasta ja oheisvauriot minivoimasta sodasta. Määrällä on myös väliä. Suomalaisille asia on ollut itsestään selvä. Itsenäisen historiamme aikana Suomen sodat on käyty omalla alueellamme. Tämä on opettanut mei-

dät toimimaan tehokkaasti yhteiskuntana. Kokonaisturvallisuuden malli toimii hyvin, ja Venäjän hyökättyä Ukrainaan se kiinnostaa liittolaisiamme. Usein kysytty kysymys onkin, että onko oikeasti jokainen suomalainen velvollinen osallistumaan maanpuolustukseen. Toinen kunnioitusta herättävä asia on korkea ulkomaisella tuella saadaan aikaan. Suomessa pidämme kiinni hyvistä koetuista toimintatavoista – ja varautumisesta myös pahimpaan. On itsestään selvää, että puolustusjärjestelmän perusratkaisuna tulevaisuutemme rakentuu yleiseen asevelvollisuuteen. Asevelvollisille avautuu varmasti myös uuden tyyppisiä mahdollisuuksia Naton meille asettamassa tehtäväkentässä. Toiminta Naton komentorakenteessa, osallistuminen Naton ennaltaehkäisevän pelotteen edellyttämiin tehtäviin sekä harjoittelu artikla viiden kollektiivisen puolustuksen tehtäviin tarjoaa henkilökunnalle, reserviläisille ja varusmiehille uusia mahdollisuuksia. Emme hätiköi asialla, vaan ajatuksella suunnittelemme yhdessä Naton eri johtoportaiden kanssa parhaan toimintatavan. Lakimuutoksiakin tarvitaan. Hyvät kuulijat, kansainvälisyys on lisääntynyt

merkittävästi. Suomalaiset sotilaat osallistuivat Ruotsissa vuosikymmeniin heidän suurimpaan sotaharjoitukseensa. Suomessa on ollut useita jokaista taistelutalaa ja puolustushaaroja koskettavia harjoituksia. Suomalainen pärjää hyvin, erityisesti täällä kotikentällä. Henkilökunta luonnollisesti, mutta myös varusmiehet ja reserviläiset ovat suoriutuneet erinomaisesti. Suomen hyvä koulutustaso, nuorten kielitaito ja esiintymisvalmius sekä sotilain peruskoulutus antavat hyvän pohjan toimia kumppaneiden kanssa.

On meillä varmasti myös opetettavaa. Meidän pitää ymmärtää eri jäsenmaiden turvallisempia turvallisuusratkaisuihin. Osattava toiminta Naton esikunnissa ja osana joukkoja, sekä erityisesti luoda toimintamallit keskittää joukkojamme liittolaisten tueksi.

Ilmavoimissa olen sitoutunut pohjoismaiden kollegoiden kanssa käyttämään suorituskykyämme, ilma-voimaa yhtenä kokonaisuutena. Rakennamme yhdessä toimintatavan, joka mahdollistaa koko 250 modernin hävittäjälaivaston tehokkaan käytön rauhan ajasta kriisi- ja poikkeusolosuhteisiin.

Tämän vuoden lippujuhlapäivän teemana on ”Vahvat Yhdessä – Ilmassa, maalla ja merellä”. Puolustushaarat ylittävä yhteistyö ja yhteisoperointi on ollut jo pitkään hyvällä tasol-

la. Ilma- ja merivoimille käyttöön tulevat Pohjanmaa-luokka ja F-35-laivasto parantavat entisestään kykyämme toimia yhdessä. Ilmapuolustusta vahvistaa myös uusi David’s Sling -järjestelmä, joka kasvattaa torjuntavalmuutta merkittävästi. Lisäpanostuksia on myös tulossa. Suorituskykyjen pitää olla tasapainossa ja seuraavaksi on maapuolustuksen vuoro. Puolustusvoimissa tarkastelemme, millaisia kykyjä ja joukkoja tarvitaan tule-

vaisuuden maaoperaatioissa. Luotamme osaamiseemme.

Vahvat yhdessä tarkoittaa myös, että kokonaisturvallisuus toimii myös tulevaisuudessa. Puolustusvoimat osaltaan on sitoutunut yhteiseen toimintaan viranomaisten, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa.

Sotilaat, kohottakaamme kolminkertainen eläköön-huuto: isänmaalle, liittolaisillemme ja Ukrainan kansalle: ”Eläköön, eläköön, eläköön”!

Kuva: Jouko Liikanen

**Kenraalimajuri
Juha-Pekka Keränen
piti puheen Jyväskylässä
4.6.2023.**

**Ilmavoimat,
tiedote Viestintöosasto
4.6.2023**

OPI OSAA ONNISTU

ILMOITTAUTUMINEN
POHJANMAAN KURSSEILLE:

WWW.MPK.FI/POHJANMAA

Kari Pietiläinen MPK:n uudeksi koulutusjohtajaksi

Eversti Kari Pietiläinen valittiin MPK:n uudeksi koulutusjohtajaksi MPK:n hallituksen kokouksessa 5.5.2023. Pietiläinen toimii tällä hetkellä Pääesikunnan koulutuspäällikkönä ja aloittaa MPK:n koulutusjohtajana 1.8.2023.

Kari Pietiläisen aikaisemat tehtävät ovat antaneet hänelle hyvän kokemuksen koulutuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja johtamisesta.

Ennen nykyistä tehtäväänsä Pääesikunnan koulutuspäällikkönä Pietiläinen on muun muassa johtanut Maasotakoulua 2018–2022

ja toiminut Maavoimien suunnittelupäällikkönä 2017–2018. Maasotakoulussa, jossa koulutetaan maavoimien palkattua henkilökuntaa ja reservinupseereita, tehdään aktiivista yhteistyötä MPK:n kanssa. Maavoimien suunnittelupäällikkönä Pietiläinen vastasi maavoimien strategisesta ja operatiivisesta suunnittelusta sekä toiminnan ja resurssien suunnittelusta.

Yli 30-vuotinen kokemus Puolustusvoimien eri johtaja- ja suunnittelutehtävistä puolsivat vahvasti hänen valintaansa koulutusjohtajaksi.

Motivaationa vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittämisen

Pääesikunnan koulutus-

Kari Pietiläinen Ruotsin puolustusvoimien Aurora 2023 -harjoituksessa. Kuva: Puolustusvoimat

päällikkönä Pietiläinen on ohjannut laaja-alaisesti Puolustusvoimien koulutustoimintaa muun muassa reservinkoulutuksen ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen osalta.

Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen sekä reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen toiminta ja avainhenkilöstö on tullut Pietiläiselle tutuksi hänen toimiessaan asiantuntijajä-

senenä reservin neuvottelukunnassa ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnassa. MPK:n rooli kokonaismaanpuolustuksen sekä yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden

kehittämisessä motivoi haikautumaan MPK:n koulutusjohtajaksi.

— Työni reserviläiskoulutuksen ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittämisen parissa on ollut motivoivaa ja haluan jatkaa, sitä koulutusjohtajan tehtävässä, Kari Pietiläinen kertoo.

MPK:n koulutusjohtajan tehtävää haki 34 pätevyysvaatimukset täyttäneitä hakijaa, joista 3 haastateltiin.

Koko MPK toivottaa Kari Pietiläisen lämpimästi tervetulleeksi!

**Teksti: Miia Iivari
Kuva: Puolustusvoimat**

Määrätietoinen kouluttautuminen reserviläisten tavoitteena

Kalajoen Reserviläiset ry:n jäseniä osallistui Pohjois-Pohjanmaan MPK:n järjestämälle K1-koulutajakoulutuskurssille Kainuun prikaatissa Kajaanissa. Kolmipäiväiselle kurssille 20.-22.1.2023 osallistuivat reservin ylivääpeli Kerola, alikersantit Turvanen ja Priuska sekä korpraali Hyry.

Osallistujina oli noin parikymmentä maanpuo-

luksesta innostunutta kouluttajakokelasta Etelä- ja Pohjois-Suomesta. Suurin osa kurssilaisista halusi myös täyttää sitoumuskaavakkeen MPK:n kouluttajaksi. Muutoinkin kurssilla oli hyvä yhdessä tekemisen meininki.

Varuskunnassa järjestetyt toimivat sujuvasti ja siellä on hienot puitteet järjestää vastaavia koulutuksia. Kajaanissa oli myös

hyvät ruuat. Oli hienoa nähdä uusien alokkaiden osaanvan jo liikkua kiitettävästi varuskunta alueella. Alokkaat valmistautuivat valaan viikolla 4/2023.

Kalajokiset reserviläiset jatkavat yhteistyötä Pohjanmaan MPK:n kanssa tulevilla vuoden 2023 kursseilla, mm. kouluttajina ammunnoissa.

Jari Kerola

Kalajoen Reserviläiset ry:n puheenjohtaja

Kurssin lomassa tauolla Kerola, Turvanen, Priuska ja Hyry ehtivät sotilaskodin munkkikahveille.

Paikallispuolustuskoulutusta parhaimmillaan

Taistelijan peruskursseilla sotilaan päivitettyt perustaidot otetaan haltuun. Majuri Tomi Saikkonen Lounais-Suomen aluetoimistosta kuvailee taistelijan peruskursseja tehokkaaksi ja monipuoliseksi tavaksi kouluttaa yksittäisen sotilaan taitoja.

Majuri Tomi Saikkonen MPK Lounais-Suomen TALVI HUOVI23 -harjoitusta valvomassa.
Kuva: Pasi Lindroos

Omasta kokemuksesta käytäntöön

– Ajatus kurssista lähti liikkeelle vuonna 2020 kun mietin, miten massoja saisi tehokkaasti ja monipuolisesti koulutettua yksittäisen sotilaan taitojen näkökulmasta. Pohjatan omaan kokemukseen ja taustaan Porin prikaatin kriisinhallintakeskuksessa ajattelin, että rauhanturvaajille annettava matriisikoulutus-rakenne ja osin jopa aihealueet soveltuvat erinomaisesti myös paikallisjoukoille. Saikkonen kuvailee kuinka he ovat aluetoimistona laatineet yksittäisen paikallispataljoonan sotilaan koulutusvaatimukset, joista sitten aiheet ovat nousseet paikallispataljoonan taistelajakursseille.

– Jotta riittävät taidot voidaan todeta saavutetun, koulutetaan sisältö kursseilla 1–4. Kurssit eivätkä ole jatkumoa, vaan kurseille voi osallistua missä järjestyksessä tahansa. Kurssien käyminen kasvattaa suoraan paikallispataljoonan tai yksittäisen reserviläisen osaamista. Taustalla kurssiviikonlopun aikana piilo-opeustarkoituksena kulkee toimintakyvyn säilyttäminen ja fyysisen kunnon kasvattaminen taistelutarvustuksessa. Taistelija pääsee huomamaan fyysisen kunnon tasonsa harjoituksen aikana.

Seitsemän taistelijan taitoa

Saikkonen kertoo, että kurssiviikonlopun aikana kyetään kouluttamaan seitsemän keskeistä sotilaan taitoa 2h 10 min koulutusrasteilla. Rastit

noudattelevat seuraavaa perusrakennetta: Ase- ja ampumakoulutus, joka sisältää rynnäkkökiväärin käsittelyn sekä eri ryhmäaseiden käsittelyn. Lääkintäkoulutus, joka käy monipuolisesti läpi toiminnan haavoittumisesta ensihoitopaikalle saakka.

Pioneerikoulutus, joka sisältää miinat sekä panokset ja linnoittamisen perusteita. Räjähdekoulutuksessa kerrataan toiminta löydettyä räjähdettä, jouduttaessa miinoitukseen taikka erikoisjoukkoräjähteiden vaikutuspiiriin. Viestikoulutuksessa kerrataan elektronista suojautumista, kartanlukutaitoja ja käytetään arjenvälineitä sekä harjoitellaan radioiden käyttöä sekä viestin välittämistä. Partiointikoulutuksessa käydään läpi ajoneuvo- ja jalkapartion perusteita. Taistelukoulutuksessa kerrataan partion toimintaa hyökkäyksessä, puolustuksessa ja irtautumisissa.

– Jos kaikki rastit laitetaan jatkumoksi, niin taistelija saa koulutusta 28 erillisessä rastikoulutustapahtumassa. Tämä tarkoittaa reilu 60 h toimintaa. Sillä saa jo melkoisen paljon taistelijan taitoja viettyä eteenpäin!

Rastien sisällössä hyödynnetään viimeisimpiä koulutusvälineitä ml simulaattorit. Aiheet ovat pitkälti samoja, joita varusmiehille sekä rauhanturvaajille koulutetaan juuri nyt. Taistelija saa tietoihinsa ja taitoihinsa viimeisimmät opit. Onpa rasteilla myös hyödynnetty jo Ukrainasta saatuja oppeja ja lisäksi tulee kurssien 3 ja 4

aikana.

Kouluttajat osaamispooleista

Saikkosen havaintona on ollut, että kouluttajia tulee saada lisää kouluttajakoulutukseen, jotta tulevilla kursseilla olisi riittävästi osaavia kouluttajia. Hän mainitsee, kuinka vapaaehtoisten kouluttajien sitoutuminen useampaan viikonloppuun on kuitenkin ollut erinomaista.

–Kouluttajat olemme rekrytoineet yhteistyössä MPK kanssa. Esitämme valmiuspäällikölle mistä osaamispooleista haluamme kouluttajia käyttöömmee. Kun MPK on nimennyt kouluttajat, järjestämme heille vapaaehtoisen harjoituksen. Puolustusvoimien kouluttajien johdolla MPK kouluttajat perehdytetään paikallispuolustuksen aiheisiin ja seuraavana vuonna MPK kouluttajat ovat koulutaneet aiheet eteenpäin identtisinä sotilaallisen valmiuden (SOTVA) kursseilla.

Saikkonen visioi, että kurssiviikonlopuista voidaan tehdä modulaarisempia sen jälkeen, kun MPK:n kouluttajat on perehdytetty kurssien 1–4 sisältöihin. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että koulutuksille on mahdollista valita erikseen painotettavat teemat. Kursien sisältöä voidaan myös hyödyntää suoraan joukkojen perustamisen aikaisessa koulutuksessa. Koulutuskortit, oppitunnit ja sisällöt jäävät MPK käyttöön sekä toimivat myös joukko-osaston antamassa koulutuksessa. Kaikki koulu-

Räjähdekoulutuksessa kerrataan toiminta löydettyä räjähdettä.
Kuva: Sari Mastromarino

tukset kyetään tarvittaessa kouluttamaan yhden viikon kertausharjoituksen aikana. Kiinnostuitko kurssista? Paikallispuolustuskurssit ovat osa reservin koulutusjärjestelmää ja polku sodan ajan sijoitukseen. Henkilö, joka on suorittanut peruskurssin

ja osallistunut MPK:n järjestämään ammuntaan voidaan sijoittaa paikallisjoukkoihin. Seuraava kurssi: <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/koulutuskalenteri/Tutustu-tarkemmin/id/161818>. Kurssi on avoin kaikille 18-vuotta täyttäneille.

Teksti: Sari Mastromarino

Kuvat: Pasi Lindroos ja Sari Mastromarino

Kirjoitus on julkaistu MPK:n kotisivulla 30.3.2023.

Taistelukoulutuksessa kurssilaiset kertaavat puolustuksen ryhmittymisen periaatteita.
Kuva: Pasi Lindroos

PAUHA23 – koulutusta ja oppimista yhdessä tehden

MPK Pohjanmaan piiri-päällikkö kysyi luotolaista Kari Rönqvistiä PAUHA23-harjoituksen johtajaksi. Se oli tarjous, josta ei juurikaan kieltäydytä. Ison harjoituksen johtajuus on vaativa tehtävä, johon kutsutaan vain osaamisensa ja kyvykkyytensä näyttäneitä reserviläisiä. Pitkän linjan reserviupseeri, yliluutnantti (res.) Rönqvist vastasi – kyllä.

–Puolitoista kuukautta asia oli mielessä ja pohjatyötä tehdessä. Kun varsinainen suunnittelu sitten alkoi, niin silloin tehtiin tiivistä yhteistyötä Porin prikaatin Niinisalon ja Panssariprikaatin kouluttajien sekä Pohjanmaan aluetoimiston edustajien kanssa, muisteli Rönqvist. Harjoituksen johtaja sai pyyteetöntä tukea myös Pohjanmaan maanpuolustuspiirin päällikkö Jani Pikkaraiselta ja valmiuspäällikkö Toni Puutielta.

–Oli mieltä lämmittävää kokea Puolustusvoimien taholta, kuinka kouluttajakoulutuksessa käyneiden reserviläisten osaamista korostetaan ja heitä halutaan hyödyntää kouluttajina PAUHA23:ssa ja muissa PV:n VEH-harjoituksissa, painotti harjoituksen johtaja.

Harjoituksen johdon tiloissa tilannetietoisuus oli 100 %:n tasolla, puhelimit soivat ja tehtäviinsä sitoutuneet reserviläiset kirjasiivat tietoja ja välittivät niitä eteenpäin. –Osaava esikunta hoitaa tehtävänsä, ei tähän harjoituksen johtajan tarvitse puuttua, oli tyytyväinen toteamus.

Jonkin verran päänvaivaa iso harjoitus aiheutti majoituspuolella. Kun MPK:n koulutuskalenterin kautta ilmoittautuneet, Puolustusvoimien VEH-kurssilaiset ja kantahenkilökunta sekä

PAUHA23-harjoituksen johtaja Kari Rönqvist oli jalkautunut leirialueelle seurataksaan kouluttajien työskentelyä ja eri kurssien harjoitusaiheita. Aisaparina ja harjoituksen vara-johtajana kulki mukana reservin yliluutnantti Jussi Sulkakoski. Rönqvist on mielihyvällä pannut merkille MPK:n ja Puolustusvoimien reserviläisille tarjoamien nousujohtoisten kouluttajakoulutusohjelmien kiinnostavuuden, ja palautettakin on saatu – PV arvostaa päteviä reserviläiskouluttajia jopa ”kovissa” harjoituksissa.

harjoituksen tukiosastojen henkilökunnan määrä laskeettiin yhteen, niin summa ylitti 500 hengen maagisen rajan. Viime hetken esteet, sairastumiset yms. syyt pudottivat lopullisen osallistujamäärän n. 450:n tienoille kolmen päivän ajalle. Kaikki isot majoitusrakennukset olivat käytössä, luokkatiloja hyödynnettiin, ja tukiosastot olivat pystyttäneet lukuisia puolijoukkueteltoja eri kurssien läheisyyteen. Maaliskuun viimeinen viikonloppu Vattajalla oli runsasluminen ja pakkastakin kymmenkunta astetta, mutta nehan olivat vain pieniä harmeja koulutuksen kannalta.

–Oppiminen, opin saaminen on suurimmalla osalla kurssilaisia tavoitteena tällä tiiviillä viikonlopulla, tiesi alan ammattilainen ja koulutukseltaan pedagogi Kari Rönqvist. –Täällä on nyt paljon ensikertalaisia, jotka haluavat omalta osaltaan parantaa valmiuksiaan, oli

sitten kysymys aseiden käytön ja ammunnan perusteista tai arjen turvallisuudesta. Maakuntakompanioilla on jatkuva koulutustarve, reserviläisjärjestöihin on liittynyt paljon uusia jäseniä, ja se näkyy myös täällä meillä. Kaikille SOTVA-kurssille on tunkua ja

naisia on jatkuvasti enemmän mukana. Ilahduttavaa on ollut äidinkielenään ruotsia puhuvien kouluttajien ja kurssilaisten määrää. Vastaamme koulutuskeskitykseen, vakuutti pitkän reserviläistaustan omaava harjoituksen johtaja. Ison harjoituksen johtajan

Yksi suurimmista kurseista oli VARTU-kurssina toteutettu SPR:n ensiapukortti, johon osallistujia oli kertynyt koko laajan Pohjanmaan alueelta, palokunnista ja ea-ryhmistä. Osaaminen punnittiin rasteittain pisteyttämällä annetun tehtävän oikeaoppinen suoritus. Defibrillaattorin käyttö on yksinkertaista, kun noudattaa laitteen antamia ohjeita. Kuva: Eero Muhonen

Ammunnan peruskurssit pistoolilla ja kiväärillä ovat kiinnostaneet aloittelijoita, joilla on vähän tai ei lainkaan kokemusta amunnasta. Houraatin ampumaradalla opittiin turvallinen aseenkäsittely, eri ampuma-asennot ja varsinainen ampuminen pätevien kouluttajien opastuksella. Tässä vasta opetellaan tähtäämistä.

työmäärästä suurin osa on tehty ennen itse tapahtumaa, mutta toki seurantaakin täytyy olla. –Seuraan täällä koulutusta ja johtajien näyttöjä, kierrän eri kurseilla perehtymällä toimintaan ja ”vetoihin” sekä erilaisiin case-harjoituksiin. Vaativissa suoritteissa pyritään automaatiotason toimintaan. Koulutus etenee kuitenkin omalla painollaan ja toimintarastien ehdoilla, oppiminen on tärkeintä, painotti Rönqvist. –Paljon on myös tiedon vaihtoa ja päivitystä johdon

ja toimijoiden välillä isommissa ja pienemmissä palaverissa.

Mitpä näin ison harjoituksen johtaminen sitten antaa? –On tää hienoa! Tässä voi laittaa itsensä likoon, mutta se on palkitsevaa. Tässä voi tuntea tekevän työtä suuremman asian puolesta, summasi PAUHA23-johtaja, reservin yliluutnantti Kari Rönqvist.

**Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen**

Tekemällä oppii, ensin vaihe vaiheelta ja viimein automaation asteella. 12.7 ITKK 96 ei ole ihan helppo koota toimintakuntoon, harjoittelua se vaatii.

Annika Sandelin Pietarsaaresta ei ollut ensimmäistä kertaa MPK-kurssilla. Hänen mielestään siviili maailmassa ei ole juurikaan tarjolla sellaista koulutusta, josta on hyötyä mahdollisissa kriisitilanteissa. Tavoitteena oli jälleen oppia jotain uutta ja hyödyllistä.

Porin prikaatin Niinisalon yksiköstä oli SOTVA-kurssilaisten iloksi saatu Pasi-kuljetuspanssarisajoneuvoja, jotka antoivat toden tuntua maastossa tapahtuviin harjoituksiin.

SRA-kurssilta intoa uuteen harrastukseen

Sunnuntaina 21.5.2023 pidettiin sovelletun reserviläisammunnan kurssi Haapajärvellä. Teoriaosuus suoritettiin TP-Silvan tehtaalla ja ampumakoe Haapajärven varikon ampumaradalla. Kurssin kouluttajana toimi alavieskalainen Arto Hautala. Kurssi järjestettiin yksipäiväisenä kokoneille ampujille, mutta vähemmän harrastaneille ampumakoe toteutetaan myöhemmissä vaiheissa. Osa kurssilaisista tuli kauempaa, ja he suorittavat ampumaosuuden lähempänä kotipaikkaansa. Teoriaosuuden suorittaneilla on 6 kk aikaa suorittaa ampumakoe.

Kursseille hyvin kysyntää

Keväällä huomasimme, että tällaiselle kurssille on kysyntää täällä eteläisen Pohjois-Pohjanmaan alueella. Arto Hautala lupautui ystävällisesti tulemaan kurssin kouluttajaksi. Toivottavasti kursseja saadaan lisää, sillä niille tuntuu olevan tarvetta. Porukkaa jäi vielä tulematta, koska aikataulu ei sopinut kaikille. Yhdistyksessä ei tälle vuodelle ollut suunniteltu kurssia pidettäväksi, mutta se järjestyi, kun jäsenistöltä alkoi tulla koulutuspyyntöjä. Kurssi oli avoin kaikille kiinnostuneille, ei vain pelkästään oman yhdistyksen jäsenille. Ilmoittautuneita oli 17 henkilöä, mutta ihan kaikki eivät paikalle päässeet, lopulta osallistuneita oli 15 henkilöä.

Päivä alkoi teoriaosuudella. Arton koulutus oli mukavan käytännönläheinen, sillä teoriaosuuskin piti sisällään hyviä esimerkkejä käytännöstä. Teoriaosuudessa käytiin läpi mm. ammunnan perussäännöt ja aseiden oikeaoppista kädessä pitämistä. Aseiden oikeaoppinen kädessä pitäminen onkin yksi tärkeimmistä asioista kyseisessä lajissa. Sormen tulee olla selkeästi aseiden rungolla, ei liipaisimella. Teoriaosuus päättyi kokeeseen. Sääntöjä ei tarvinnut osata ulkoa, vaan kokeessa niitä apuna käyttäen. Teoriakokeen hyväksytysti suorittaneet kokeneet ampujat saivat jatkaa suoraan käytännön kokeeseen. Henkilöt, joilla

Arto Hautala pitää kurssia TP-Silvan neuvotteluhuoneessa.

Arto Hautala ja Jarno Ojala ohjeistavat kurssilaisija.

ei ollut vielä ampumisesta varmuutta, saivat harjoitella ampumakoea varten. Teoriakoe tuli kuitenkin suorittaa hyväksytysti ennen harjoittelua. Ampujilla tulee myös aina olla maksettu ampumavakuutus. Esimerkiksi Reserviläisliiton toimintaturvavakuutus on hyvä, myös Suomen Ampumaurheiluliiton vakuutus kelpaa.

Pitkän linjan ammattilainen

Kurssin kouluttajalla Arto Hautalalla on pitkä kokemus sovelletusta reserviläisammunnasta. Arto itse on aloittanut lajin vuonna 2007, ja tuomarikortti on ollut taskussa vuodesta 2008. Arton mukaan kurssilla painotetaan nimenomaan turvallisuutta ja varmaa aseenkäsittelyä. ”Harrastajamäärän kasvaa koko ajan ja kursseille on jatkuvaa tarvetta. Hankala aselupa-käytäntö jarruttaa enemmän harrastusta, mutta onneksi Reserviläisliitto on tukenut seuroja aseiden ja patruunoiden hankinnassa. Se helpottaa seuroja hommaamaan omia aseita, joita voidaan käyttää opetettaessa uusia harrastajia. Varsinkin naispuolisia harrastajia ja vasta varusmiespalveluksen suorittaneita on tullut mukavasti mukaan, joten ukkoutuminen ei ole lajissa uhkana”, Arto kertoo. Hänen mukaansa yhdelle kurssille mahtuu hyvin 15–20 oppilasta.

Teoriasta käytäntöön

Siirryimme kokeen jälkeen ampumaradalle jatkamaan kurssia. Radan oli valmistellut yhdistyksemme SRA-vetäjä Jarno Ojala, jolta löytyy myös lajin tuo-

marikortti. Kesäaikaan Jarno ammuttaa teoriakokeen suorittaneita kurssilaisia yhdistyksemme harjoitusten yhteydessä. Ampumakoe muodostuu viidestä eri osiosta. Laukauksia tulee yhteensä 50, ja ammunta suoritetaan pääasiassa pistoolilla. Kokeen rastilla numero viisi olisi voitu käyttää myös kivääriä, mutta ammuimme senkin tällä kertaa pistoolilla. Koe pitää sisällään rasteja, joissa ammutaan molemmilla käsillä, myös liikkumista suorituspaikkojen välillä pakollisine lippaan vaihtoineen. Ampuma-asennot vaihtelevat, välillä ammutaan polvelta ja välillä makuulta. Koe painottaa turvallista ampumista, ja hyvillä osumilla on enemmän merkitystä kuin nopealla ampumisella. Ampumakoe on hyväksytty, jos osumakerroin (pisteet jaettuina kokonaisajalla) on suurempi kuin 1,4. Ampumakoea saa yrittää saman päivän aikaan uudelleen, jos kerroinaika alittuu. Henkilö, joka hylätään rikkeestä kokeen aikana, ei voi enää samana päivänä yrittää kokeen suorittamista.

Haaveissa kilpailutoiminta

Kurssilaisia ammuttanut Jarno Ojala kertoi harrastaneensa lajia vuodesta 2019. Lajiin innostuminen alkoi Joensuun Reserviläisissä, joilla SRA-toiminta on ollut aktiivista jo pitkään. Jarno alkoi puhua lajista syksyllä 2021 täällä Haapajärvellä, ja toiminta alkoi pikkuhiljaa viriämään kesällä 2022. Jarno hankki tuomarin pätevyudet, että voitaisiin järjestää kilpailuja pienimuotoisesti täällä Haapajärvellä. Seuraavana uutuuksena yhdistyksessä voisikin olla lajin pienet kilpailut, tai jopa matalan kynnyksen SRA-cup. Jarnon toiveissa olisikin saada yhdistykselle jonkinlainen ”toimintamonttu”, jotta voitaisiin järjestää tarpeeksi monipuolisia rasteja. Muutoin Haapajärvellä ja lähialueilla on hyvät radat harrastamiselle. Arto Hautala kertoi, että Ylivieskassa järjestetään ensi vuonna

toivottavasti uusi SRA-tuomarikurssi, jonne hän toivoo porukkaa mukaan. Näin ollen yhdistyksen sisällä tuomarointi ja harjoitusten järjestäminen ei jäisi yhden ihmisen varaan.

Sovellettu reserviläisammunta on lajina kasvava ja kurssit täytyvät nopeasti. Jarnon mukaan lajia voi harrastaa joko ihan teke-misen ilosta, tai sitten vakavammin otettavana lajina jopa SM-tasolle asti. Sarjoja on useita, joten jokaiselle varmasti löytyy se sopiva malli harrastaa. Jarno sanoo, että laji on sydämetään reserviläisten käytännön ampumataitoa ylläpitämään suunniteltu, joten se sopii hyvin maanpuolustusaktiiveille. Hän kannustaakin kaikkia lajista innostuneita hakeutumaan harjoituksiin seuraamaan, millainen laji on oikeasti kytseessä, sekä ilmoittautumaan rohkeasti kurssille. Ykkösasiana on tietysti turvallinen aseiden käsittely, toisena tulee hauskanpito ja kolmantena rehti kilpailu, sekä itsensä haastaminen.

Kurssille osallistui reisjärvinen Timo Jussila, joka oli kuullut kurssista reserviläisten oman toiminnan kautta. Kurssille oli nyt helppo osallistua, kun se järjestettiin naapurikunnassa. Timo kertoi olleensa mukana reserviläisten toiminnassa vuodesta 2009 ja harrastaneensa aktiivisemmin reserviläisammuntaa viimeiset kolme vuotta. Hän totesi kurssin olleen todella perusteellinen ja hyvä. Perusteellisen teoriaosuuden jälkeen oli hyvä suorittaa ampumakoe, joka olikin sitten hieman haasteellisempi. Timo kertoi läpäisseensä myös sen, mutta moni kurssilainen jäi valitettavasti odottamaan seuraavaa mahdollisuutta. ”Pääsyyinä näytti olevan hutilaukaukset, josta rokotetaan reilusti. Onneksi itsellä ei huteja tullut.” Timolle jäi ampujana varmempi olo kurssin jälkeen ja hän kertoikin pitäneensä siitä, että tässä lajissa turvallisuus otetaan todella tosissaan. ”Se luo kaikille hyvän ja turvallisen ympäristön harrastaa”, painotti

hän.

Seuran uudet aseet ovat kiinnostaneet jäseniä

Uudet ihmiset ovat hakeutuneet mukavasti mukaan toimintaan. Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset ry:ssä on ollut kova jäsenmäärän kasvu. Jäsenmäärä alkoi nousta vuoden 2022 keväällä Ukrainan sodan alkamisen jälkeen, silloin kasvua oli noin 30 %. Vielä viime vuonna ei ollut huomattavaa aktivoitumista uusien jäsenten osalta, mutta tänä vuonna siinä on tapahtunut ilahduttavasti selkeä muutos. Uudet jäsenet ovat tulleet aktiivisesti mukaan yhdistyksen harjoitusammuntoihin. Yhdistyksen uusin investointi AR-15-ase on myös herättänyt mielenkiintoa ja saanut kiinnostuneita paikalle. On ollut erittäin mukavaa järjestää harjoituksia, kun on motivoituneita reserviläisiä mukana.

Yhdistyksellämme on ollut pieni SRA-ryhmä. Olemme toivoneet sen kasvavan ja nyt siihen näyttää olevan edellytyksiä. Kurssilla oli paljon yhdistyksemme omia jäseniä. Varsinkin nuoria näyttää kiinnostavan toiminnallinen ammunta. Toiminnallinen ammunta kehittää reserviläisen taitoa ampumiseen aivan eri tavalla kuin normaalit RA-lajit. Liike yhdistettynä ammuntaan lippaanvaihtoineen on haastavaa kokoneellekin harrastajalle. Ampuma-asennot asettavat myös monesti ampujalle omat haasteensa. Arto Hautala ohjeistaakin yhdistyksessä kiinnittämään huomiota tiukkaan käsittelyaluetoimintaan. Tämän sisäistäminen luo turvallista ja mukavat olosuhteet kaikille, myös harrastettaessa oman yhdistyksen ulkopuolella. Arto kehottaa yhteistyöhön lähialueen muiden reserviläisyhdistysten kanssa. Oman pienen porukan kanssa harrastettaessa taidot eivät pääse kehittymään niin hyväksi. Arto kertoo, että toisten järjestämistä tapahtumista saa monesti uusia ideoita oman yhdistyksen harjoituksiin ja kilpailuihin.

Tulevaisuuden suunnitelmia

Tulemme pitämään tänä kesänä harjoituksia ja ainakin yhden kilpailun myöhem-

Tulosten kirjaamista.

min ilmoitettavana ajankohtana. Kilpailussa tulee olemaan muutama rasti. Haasteena meillä on pieni tila, mikä asettaa omat rajoitukset toimintaan vielä tällä hetkellä. Toivottavasti saamme porukkaan kasvua, jolloin saadaan edellytyksiä laajentaa toimintaa. Toimintaan pääsee mukaan matalalla kynnyksellä. Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset ry:llä on aseita ja varusteita harrastuksen alkuun pääsemiseen, ne ovat harjoituksissa jäsentemme vapaassa käytössä. Ratamaksua emme ole omilta jäseniltä keränneet. Ammunnat ovat aina johdettuja ja noudatamme lajin omia SRA-sääntöjä.

Hiukan aseista

Toiminnallisissa kivääriammunnassa käytetään suurimmaksi osaksi AR-15-pohjaisia aseita. Aseiden helppo hallittavuus, muokattavuus ja edullinen patruuna tekevät siitä suosittua harrastajien keskuudessa. Vanhat AK-47-pohjaiset aseet ovat vähentyneet huomattavasti. Aseiden isompi rekyyli ja huonompi muokattavuus ovat tehneet siitä vähemmän halutun. Myös kohonneet patruunakustannukset ovat vaikuttaneet omalta osaltaan suosion vähenemiseen.

Pistooleissa on sitten suurempi vaihtelevuus. Suosituttuja aseita harrastajien keskuudessa ovat CZ-75 Shadow ja Glock-pistoolit. Näitten pistoolien suosiota selittää hyvä toimintavarmuus ja muokattavuus. Myös 1911-aseet ovat suosittuja harrastajilla. Näitten aseitten harminä on pieni lipaskapasiteetti. SRA-ammuntaa suoritetaan myös toisinaan perinneaseilla, jolloin kyseessä on enemmän harrastelu kuin kilpailu.

Tällaiseen hyväntuliseen kilpailuun meidänkin yhdistyksessämme on tarkoitus kausi päättää. Ideoimme kesän aikaan tulevaa tapahtumaa lisää ja informoimme siitä myöhemmin lisää.

Jukka Remes, Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset ry:n puheenjohtaja

Kuvat: Jukka Remes ja Timo Jussila

MPK:n uusista reserviläiskivääreistä saatiin hyviä kokemuksia Kalajoella

MPK Pohjanmaa ja Kalajoen Reserviläiset ry järjestivät Kalajoella 27.–28.5.2023 SOTVA-ammunnat. Lauantaina ammuttiin pistoolilla ohjelmiston mukaiset P0–P4-ammunnat ja sunnuntaina kiväärin K0–K3-ammunnat. Osallistujia oli tapahtuman järjestelyissä mukana kaikkiaan noin 50 innokasta reserviläistä kouluttajina, kurssilaisina tai toimijoina. Heistä kuusi naista oli mukana sekä järjestelyissä että kurssilaisina. Mukana oli myös yksi kurssilainen, joka sai opetuksen englannin kielellä. Kalajoen Reserviläiset ry:n naiset valmistivat hernekeiton kurssille ja myös toimittivat sinne eväät molempina päivinä.

Kalajoen Särkkäinportin ampumaradalla on hyvät olosuhteet järjestää kurssseja. Toiminta siellä on tällä hetkellä aika lailla tyhjäkäynnillä, mutta käytännöllisyytensä puolesta radalla voitaisiin toteuttaa enemmän ampumatapahtumia.

Lauantaina keskityttiin pistooliammuntaan. Tulokset olivat hyviä, ja kaikki kurssilaiset pääsivät tavoitteisiin. Sunnuntaina keskityttiin ampumaan reserviläiskivääreillä.

Kurssille oli saatu käytön uusia eteläkorealaisia DASAN DSAR-15-kiväärejä. Tässä MPK:n uudessa reserviläiskiväärissä on 14 tuuman piippu ja sen kaliiperi on .223. Harjoituksessa käytettiin .223 Remington-patruunoita, jotka toimivat hienosti ja tarkkuus oli kiitettävää. Näitä aseita ei juurikaan ollut käytetty ennen tätä kurssia, osassa oli vielä tehtaan tarkastuslaput paikoillaan.

Pienten kohdistusten jälkeen aseet saatiin osuaan hienosti, ja tulokset olivat kiitettäviä. Tähtäimet olivat myös helppokäyttöiset. Kurssilaiset olivat innoissaan, kun pääsivät ampumaan ja testaamaan näitä uusia aseita. Aseet toimivat hyvin, vaikka olivat vielä uudenkarheita. Ne ovat

Naisia on osallistunut enenevässä määrin MPK:n ampumakursseille; 18 vuoden ikä riittää, eikä peruskursseille tarvita aikaisempaa aseenkäyttökokemusta. Anni Kivelä Raahesta, Lena Raatinieniemi (Kalajoen Reserviläiset ry:n hallituksen jäsen) ja Jaana Rieki Ylivieskasta ottivat tuntumaa uuteen asetyyppiin.

erittäin tarkkoja, ja hyvä ampuja saa niillä helposti täydet 100 pistettä.

Lauantaina sää oli aurinkoinen, mutta sunnuntaina oli hieman haastavammat olosuhteet. Vettä saatiin välillä aika lailla, ja muutenkin ilma oli kolea ja ampujille haastava. Uudet MPK:n reserviläiskiväärin tulevat tarpeeseen ja ampumakursseille on nyt varmasti vielä isompi tunku, kun sana uusien kiväärien käyttöönotosta leviää maakunnassa.

Kurssilla oli kouluttajia molempina päivinä neljä henkilöä, mikä ei ollut onnenkaan huono asia. Kalajoella pystymme näin antamaan henkilökohtaisempaa koulutusta kurssilaisille. Pystymme myös tarvittaessa puuttamaan ampumasuorituksiin ja ohjaamaan kurssilaisia oikeaan suuntaan, jonka jälkeen heidän kokemuksensa kurssista jää positiiviseksi. Näin he oppivat käsittelemään aseita varmasti ja turvallisesti, ja ampumatarkkuus saadaan

hyvälle tai jopa kiitettävälle tasolle kurssin aikana.

Koulutus on tarkoituksenmukaista, kun kurssin jälkeen kaikkien osallistujien on osattava aseiden huolto, ampumaradalla toimiminen, varomääräykset ja ammunnan kulku, sekä lopuksi osuttava ammuttaessa keskelle taulua. Uusia aseita käytettäessä päästään tarkkuudessa pidemmälle ja saadaan hienompia tuloksia, joten varsinkin reserviläiset saavat ampumaharastukseensa lisää kipinää. Uudet ampumaohjelmitot ovat hyvät, ja kurssin ansiosta myös helpommin käsiteltävät kiväärin omalta osaltaan parantavat kurssilaiden ampumataitoa.

Uuden reserviläiskäyttöön sopivan AR-15-kiväärin rekyyli on pienempi ja tarkkuus parempi. Harjaantunut ampuja saa aseella helposti viidellä-kuudella laukauksella kasan sentin sisään. Tätä harjoitellaan myös perusammunnoissa. Kivääristä jäi erittäin positiiviset kokemukset,

lippaat toimivat hienosti ja sen puhdistusvälinesarja on myös kattava. Aseessa on uuden filosofian mukainen taistelijan yksilöllisesti säädettävät remmit/kantolaittejärjestelmä, joten sen ottaminen kannosta ampumasuoritukseen onnistuu nopeasti.

Viikonloppu ammuntojen kurssinjohtajana kommentinani on, että suunta on oikea. Uuden kaliiperiluokan ominaisuudet koskettavat nyt myös MPK-kursseja ja reserviläisiä. Reserviläiset, joilla ei ole AR-15-tyyppistä kivääriä, pääsevät nyt harjoittelemaan pienemmän kaliiperin aseilla. Ampumaohjelmisto korjattiin kesällä 2022, ja mielestäni se on erittäin hyvin onnistunut. Tulokset puhuvat puolestaan, kurssilaiset osaavat ampua kurssin jälkeen, jos ovat hereillä ja ottavat opit vastaan. Toki Keski-Pohjanmaan reservi-

läispiirin alueelle pitää saada lisää ammunnanjohtajia. Meidän pitää pyrkiä vas-

Saman ampujan taulun osumista voi tulkita eri ampuma-asetojen vaikutuksen osumatarkkuuteen. Remington .223-luodin jättämä jälki on selvästi 7.62-kaliiperia pienempi.

Kalajoen kurssilla käytettiin eteläkorealaisen Dasan Machinerien valmistamaa AR-15-tyyppistä kivääriä (DSAR-15). Kuva Armoria Oy

Särkkäinportin ampumarata on helppo saavuttaa Vt 8:n varrella, ja siellä on mahdollista ampua yhtäaikaisesti 26 paikalla.

taamaan reserviläisjäsenistön tarpeisiin. Kurssit ovat täynnä, joten kouluttajia pitää saada remmiin lisää jokaiselle osa-alueelle.

Suomen puolustus on aina perustunut vahvaan reserviin ja sen korkeaan osaamiseen. Kalajoen Reserviläiset ry:ssä on jo 171 henkilöä, joista naisia on noin parikymmentä. Olen myös pannut merkille, että samoja henkilöitä haluaa osallistua ampumakursseille Kalajoella. Aikataulut pitävät, ja kouluttajat ovat kokeneita, siitä kiitos sitoutuneille kalajokisille kouluttajille.

Seuraavat ammunnat ovat heinäkuun viimeisen viikonlopun lauantaina samassa paikassa Särkkäinportilla, ja suunnitelman mukaan päivän aikana pidetään perusammunnat pistoolille ja kiväärille. Sunnuntaina järjestetään pistoolin ja kiväärin perinneaseammunnat samalla radalla. Tervetuloa!

Teksti ja kuvat:

Jari Kerola, res. ylivääpeli Kalajoen Reserviläiset ry:n puheenjohtaja

KäRes Route 2023 – mukana uusia ja nuoria osallistujia

Vuoden 2022 kävely- ja pyöräilytapahtuma Kälviältä Ullavalle antoi jo viitteitä siihen, että tällaisesta perinteestä ja liikunnan yhdistävästä reserviläistapahtumasta voisi kehittää vielä monipuolisemman ja kiinnostavamman. Kälviäläinen pyöräilyperinne elää ja voi hyvin, joten tapahtumaan päätettiin lisätä vaativampi 80 km osuus, reitti Kannuksen ja Ullavan kautta takaisin Kälviälle. Edellisen vuoden vaihtoehdot, 30 km marssien tai pyörällä Kälviältä Ullavalle olivat nykyään tarjolla.

Kohtuullisella mainostamisella ja puskaradion kautta tieto levisi, ja niin-pä mukaan ilmoittautuneiden määräksi kertyi 32 henkilöä, enemmän kuin edellisellä kerralla. Lähtöviivalle asetui naisia ja miehiä, nuoria ja vanhoja, reserviläisiä ja ”siviilejä”, kyliltä ja kauempaakin – ihan Tampereelta ja saakka. Tunnelma oli korkealla, vaikka matkojen pituudet vähän arveluttivatkin totuttomampia liikkujia. Simo Miekkoja kirjasi Arvonkulman lähtöpaikalla osallistujat ja jakoi heille KäRes Routen oranssit T-padat. Hyvin erottuvasta

Samuli Moilanen veti vuorostaan 30 km pyöräilijöiden letkaa ennen Välikylän taukopaikkaa.

väristä oli hyötyä kapeilla ja mutkaisilla tieosuuksilla niin kävelijöillä kuin pyöräilijöilläkin. Simo Säippä piti asiaan kuuluvan turvapuhuttelun ja selvitti kiinteät huoltopaikat ja huoltoautosta saatavat palvelut osuuskien varrella. Huoltoon oli jälleen panostettu, välipalaa ja juotavaa oli tarjolla – ja jos jollakulla olisi pyörä särkynyt välillä, sekin olisi saatu kyytiin. Lähtöpaikalla järjestäjät ja osallistujat kokivat miellyttävän yllätyksen, kun

Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Pasi Heinua, saapui seuraamaan lähtöä. Juotavaa ja purtavaa olivat sponsorineet Kälviän K- ja S-Market sekä Pekan Pizza. Perillä Ullavassa M-Market Lukkari järjesti edullisen ruokailun omissa tiloissaan olevassa lounaspaikassa. Pitkästi sponsorien ansiosta myös osallistumismaksu on pystytty pitämään kurissa, joten se ei ole ollut esteenä lähteä mukaan tapahtumaan.

Kävelijät lähtivät ensin klo 7.00 arviolta 5–7 tunnin suoritukseensa, ja 80 km ja 30 km pyöräilijät myöhemmin porrastetusti, koska ajatuksena oli, että kaikki osallistujat pääsevät tasaisin välein ruokailemaan maalina olevaan Ullavan M-Market Lukkarin lounaspaikkaan. Käytännössä yksilöllinen matkanopeus vaikutti siihen, että ruuhkaa ruokailuun ei syntynyt. Toisin kuin viime vuonna, nyt sää suosi osallistujia koko suoritusten ajan. Aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta, mutta lämpötila pysytteli 16–17 asteen paikkeilla. Pidemmän matkan pyöräilijät olivat kuitenkin huomioineet Kannuksen ja Ullavan välisellä osuudella jonkin verran vastatuulta. Kävelevässä osastossa tehtiin päätös, että jokainen saa marssia omaan tahtiin. Se olikin hyvä ratkaisu, sillä mukana oli kuntotasoltaan vaihtelevaa porukkaa. Simo Säippä toimii jälkipään valvojana yhdessä Marko Rahkosen kanssa. Jos lääkäriä olisi oikeasti tarvittu, niin sellainen olisi siis löytynyt! Välikylän Nuorisoseuran talolla kävelijät pystyivät huoltamaan jalkojaan ja vaihtamaan

varusteita, mutta rakkooja ja hiertymiä pahempia ongelmia ei ollut syntynyt. Pyöräilevät osastot liikkuvat koko ajan yhtenä ryhmänä, eikä tällä kertaa sattunut edes rengasrikkoo. Perillä Ullavassa M-Market Lukkarin yhteyshenkilö Mauri Niemistö ohjasi silmin nähden iloiset ja tyytyväiset marssijat ruokapöytään ja urakan päätöskahville. Pienissä ryhmissä kuului jopa keskustelua ensi vuoden tapahtumaan osallistumisesta.

KäRes Route 2023 sai osallistujilta täydet pisteet organisoinnista ja huollon toimivuudesta. Simo Säippä ja Simo Miekkoja olivat näkyvimmin esillä tapahtu-

man suunnittelussa, ja käytännön huollon tehtävissä ahkeroivat Jukka Huhta, Heidi Kolppanen, Veijo Väliatalo ja Eero Muhonen, muitakaan Kälviän Reserviläiset ry:n jäseniä unohtamatta. Matkan aikana saattoi monen marssijan mielessä käydä omien veteraanien vaiheet, ehkä tämän päivän ukrainalaistenkin kohtalon hetket. Perinteiden vaaliminen on tärkeää, olihan tämän marssin tarkoitus osoittaa kunnioitusta sotaveteraaneillemme ja kotirintamalle, samalla kun kohotettiin omaa kuntoa ja terveyttä.

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

Välikylän Nuorisoseuran talolla oli puolivälin tauko- ja huoltopaikka. Jukka Huhta, Simo Miekkoja ja Veijo Väliatalo olivat pystyttäneet tankkauspaikkeen, jonka palveluista marssijat pääsivät nauttimaan tuoreesta kahvista lähtien.

Kuva: Veijo Väliatalo

Pidemmän 80 km reitin pyöräilleet olivat saapuneet omalle huoltopisteelle jossakin Kannuksen ja Ullavan välisellä levähdyspaikalla.

Kuva: Eero Muhonen

Jukka Huhdan ajama huoltoauto oli sopivasti pysäköity vanhan myllyn kohdalle, ja Juha Riihimäki käytti tilaisuuden hyväkseen täydentämällä vesivarastoaan.

Marssin nuorimmat osallistujat olivat löytäneet sopivaa seuraa toisistaan. Suurin osa käveli omaan tahtiin, mutta porukassa on aina mukava vaeltaa.

Pyöräilijät saivat erään kaksi tuntia aiemmin matkaan lähteneen ryhmän kiinni ennen Herlevin suoraa.

Nato-mallin foneettiset puhelinaakkoset ja numerot englanniksi

Nato Phonetic Alphabet, eli Nato-mallin foneettiset puhelinaakkoset radioliikenteeseen korvasivat kansalliset ”Aarnet, Bertat, Paavot ja Iivarit” puolustusvoimissa jo vuonna 2005. Huhtikuun 4. tapahtuneen Nato-jäsenyyden myötä on

myöhäisheränneidenkin jo aika opetella puhumaan puhelimeensa, kuten asiaan kuuluu!

A - Alpha
B - Bravo
C - Charlie
D - Delta
E - Echo

F - Foxtrot
G - Golf
H - Hotel
I - India
J - Juliet
K - Kilo
L - Lima
M - Mike
N - November

O - Oscar
P - Papa
Q - Quebec
R - Romeo
S - Sierra
T - Tango
U - Uniform
V - Victor
W - Whiskey

X - X-Ray
Y - Yankee
Z - Zulu

Numerot englanniksi. Huomaa numeron 9 lausuminen!

1 - One
2 - Two

3 - Three
4 - Four
5 - Five
6 - Six
7 - Seven
8 - Eight
9 - Niner
0 - Zero

Maanpuolustajien aktiivit huomion kohteena Nivalassa

Nivalan Reserviupseerikerhon kevätkokous pidettiin 25. huhtikuuta liikuntakeskus Uikon kokouskabinetissa. Jäsenmäärältään Keski-Pohjanmaan Reserviupseeripiirin kolmanneksi suurin yhdistys (48 jäsentä) on elvyttämässä toimintaansa Co-

vid-19-pandemian jälkeen, pääimmäisenä toiminta-alueenaan ampumatoiminta ja sen kehittäminen, mm. piirin kilpailuja järjestämällä. Lippu- ja kunniaavartiot kuuluvat yhdistyksen vakiintuneisiin toimintoihin yhdessä Nivalan Reserviläisten kanssa.

Myös veteraaniperinneyöillä on oma tärkeä osuutensa jäsenten keskuudessa.

Ennen sääntömääräisen kokouksen alkua muistettiin yhdistyksen nykyistä puheenjohtajaa, yliluutnantti (res.) **Samu Jämsää** Suomen Reserviupseeriliiton hopeisella ansiomitalilla (RUL ham). Mitalin ja kunniakirjan luovutti Keski-Pohjanmaan Reserviupseeripiirin hallituksen jäsen **Jouko Liikanen**.

Edellinen puheenjohtaja, yliluutnantti (res.) **Markku Niskala**, oli myös huomion kohteena täytettyään hiljattain 60 vuotta. Majuri (res.) **Eino Mehtälä** ojensi ”Söör” Markulle yksilöllisen muistolahjan kiitokseksi aktiivisesta hallitustoitinnasta yhdistyksessä.

Markku Niskala ja Eino Mehtälä

Samu Jämsä ja Jouko Liikanen

Teksti: Jouko Liikanen

Kuvat: Markku Niskala ja Jouko Liikanen

Tarkka-ampujan tyttärestä järjestöaktiiviksi – Lohtajan naisista on moneksi

Kun kävin viime lehteen jututtamassa lohtajalaista Marja-Leena Leskelää, kertoi hän samalla ystävästään ja aisaparistaan Päivi Sorjosesta, jonka kanssa ovat olleet mm. perustamassa MPK:n Lohtajan paikallisosastoa, Hapinetta. Ja paljon, paljon muuta. Heitä kahta kun jututti, ei voinut kuin ihmetellä, miten jotkut saavat vuorokauden 24 tuntiin mahtumaan niin paljon tekemistä, ettei toisilla riitä siihen samaan edes viikko.

Leppäsen kahvila

Lohtajan keskustassa sijaitseva kahvila oli 1952–1977 Vattajan harjoitusalueelle tulleiden varusmiesten vapaa-ajan tukikohta, jossa

kantahenkilökunta kävi ilmoittautumassa Päivin Aune-äidille saapuessaan paikkakunnalle. Iltavapaila oltiin kuin yhtä suurta perhettä, siihen perheeseen kuului Päivikin. Osasta tuli ystäviä läpi elämän, löytyipä Päivin tuleva puolisoikin kotinsa alakerrassa sijaitsevasta kahvilasta.

Kun Heimo-isä oli ollut sodassa, ja sotilaita kuului lapsuuden elinpiiriin, olisi Päivikin halunnut armeijaan. Pahasti vain laki naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta tuli hieman liian myöhään, eikä mahdollistunut osallistumista. Vaikka intti jäikin käymättä, on vapaaehtoisrintamalla tullut tehtyä sitäkin enemmän.

VPK, MPK, NVL, Sotilas-kotiliitto, Reserviläisliitto, Sotaveteraaniliitto

Järjestökenttä on laaja, ja kentällä on mitä moni-

naisempia tehtäviä mihin tarttua. Ja jos juuri sitä yhdistystä tai järjestöä ei ole, missä voisi toimia, niin se hän perustetaan! Niin kuin

nyt se Hapine – tai vaikka Lohtajan VPK:n naisjaosto. Luottamustoimista löytyy useampi puheenjohtajan ja sihteerin pesti, samalla kun kenttätöitä on tehty kunniaavartiosta pullanleipomiseen ja leirien muonituksesta kuljetukseen. Ja niitä kursseja on sitten käyty, pelkästään MPK:n ja Naisten Valmiusliiton toimintaan liittyen yli 60 ja siihen VPK:n kurssit ja leirit päälle. Moniko armeijaa käymätön nainen on osallistunut esimerkiksi tarkka-ampuja- tai kohteensuojauskursseille?

Varautuminen ja arjen turvallisuus

Niin kuin arvata saattaa, ei Päivin kotoa löydy kiikkutuolia – eikä villalankavakkaa olohuoneen nurkasta. Sen sijaan kotoa löytyy kaikki, mitä perhe tarvitsee selviytyäkseen kolme vuorokautta poikkeusoloissa esimerkiksi pitkän sähkökatkon aikana. Vettä, kuivamuonaa, paristoja, lääkkeitä, vara-akkuja, käteistä rahaa. Päivi onkin nykyisen puolisonsa kanssa pitänyt useamman kurssin aiheesta, ja he elävät niin kuin opettavat.

Teksti: Marjut Holappa

Kuvat: Marjut Holappa ja

Päivi Sorjosen kuva-arkisto

Puolustusvoimain lippujuhlan päivän paraati

Puolustusvoimain lippujuhlan päivän valtakunnallinen paraati järjestettiin 4. kesäkuuta 2023 Jyväskylässä. Paraatipäivän ohjelma alkoi jo aamukahdeksalta lipunnostolla Lutakonaukiolla.

Sepeleenlaskutilaisuus pidettiin Jyväskylän vanhalla hautausmaalla ja jumalanpalvelus Taulumäen kirkossa klo 10.00.

Kymmeneltä avattiin Puolustusvoimien iso toimintakenttä kalustonäyttelyineen Lutakonaukiolla. Paikalla oli myös valtakunnallisten ja keskisuomalaisten maanpuolustusjärjestöjen esittelypisteitä, sekä viranomaisten, mm. poliisin ja pelastuslaitoksen kalustoa sekä toimintaesityksiä. Toimintakentälle saapui myös paraatin jälkeen tuhansia ihmisiä, näyttelyn yleisösuosio oli taattu.

Ilmavoimien Midnight Hawks -taitelentoryhmän oli alun perin tarkoitus esiintyä Lutakon yllä, mutta pari viikkoa aikaisemmin tapahtunut Hawkin turmalento on siitä lähtien pitänyt ja pitää edelleenkin

kaikki Hawkit maassa onnettomuussyiden selvittämisen ajan.

Paraatikatselemus järjestettiin kello 12.00 Harjun stadionilla. Kentän kaikki

katsomopaikat olivat täynnä ja yleisöä oli kertynyt jo hyvissä ajoin Harjun rinteille varsinaista paraattia seuraamaan.

Paraatiin osallistui jouk-

koja Maa-, Meri- ja Ilmavoimista, Maanpuolustuskorkeakoulusta, Rajavartiolaikoksesta sekä veteraani- ja maanpuolustusjärjestöistä. Paraatiin

osallistui joukkoja yhteensä noin 1150 henkilöä, yli 40 ajoneuvoa ja noin 15 ilma-alusta. Oman lisänsä paraatiin toi kansainvälinen lento-osasto, jossa oli mu-

kana koneita mm. USA:sta (F-15E), Saksasta (Eurofighter) ja Ruotsista (JAS Gripen).

Paraatin ohimarssi alkoi kello 13.15. Ohimarssin vastaanottoaika oli Harjun portaiden kohdalla Yliopistokadulla. Yleisöä oli kerääntynyt katujen varsille koko marssireitin pituudelta kilometrien matkalta.

Paraatin otti vastaan Ilmavoimien komentaja kenraalimajuri Juha-Pekka Keränen ja paraatijoukkoja komensi Ilmavoimien esikunnan esikuntapäällikkö prikaatikenraali Timo Heränen.

Lippujuhlan päivän kruunasi MILjazz – Puolustusvoimien kesäkiertueen ilmaiskonsertti Jyväskylän Lounaispuistossa, esiintyjinä Ilmavoimien Big Band, soulmuusikko Sami Saari ja suosittu Varusmiessoittokunnan Showband.

Teksti: Puolustusvoimien tiedotus ja Jouko Liikanen

Kuvat: Jouko Liikanen

Ensimmäinen nainen kutsunnoissa jo vuonna 1972

Suomen puolustusvoimissa naiset voivat suorittaa asepalveluksen vapaach-toisesti kaikissa puolustushaaroissa ja aselajeissa. Tämä on ollut mahdollista vuodesta 1995.

Tätä ennen, syksyllä 1972, sattui Raahen Sotilaspiirin kutsunnoissa tilanne, kun kutsuntapaikalle jätti saapumatta kutsun saanut henkilö. Ei ole mitenkään tavatonta, että velvollisuuksiaan välttelevä kansalainen ”unohtaa” asioita, mutta nyt tilanne oli tavallista erikoisempi.

Annetaanpa Tomi Niskakosken kertoa. –Äitini Sirkka Niskakoski (os. Paavola) antoi luvan tämän jutun julkaisemiselle.

–Äitini setä, nyt jo edesmennyt poliisikonstaapeli Manu Paavola oli ilmeisesti virkansa vuoksi määrätty osallistumaan kutsuntoihin Reisjärven kunnassa (Pohjois-Pohjanmaa) vuonna 1972. Kutsunnoissa ihmetystä oli herättänyt seikka, jonka mukaan myös äitini Sirkka Paavolan olisi tullut olla läsnä kutsunnoissa kyseisenä ajankohtana. Asian selvittelyssä kävi ilmi, että ”tietokonekeskus on lähettänyt sotilasviranomaisille väärän tietokonenauhalle kirjatun henkilötunnuksen”. Eli oheisessa kutsuntatodistuksessa äidin syntymäaika on oikein, mutta sotun loppu on virheellinen. Muistoksi tapahtumasta oli poliisi-

konstaapeli Manu Paavola, äidin kummisetä, tuonut säilytettäväksi oheisen todistuksen ja Raahen Sotilaspiirin päällikön, everstiluutnantti Paavo Linsurin saatekirjeen. –Manu hoiti asian ilman että äidin täytyi käydä paikalla, täsmänsi Niskakoski.

Alla kirje puhtaaksi kirjoitettuna:

”Paavola Sirkka Kyllikki, Reisjärvi. Oheisena lähetän muistoksi kutsuntatodistuksen, jonka tietokonekeskus on meille lähettänyt. Virhe on johtunut siitä, että tietokonenauhalle on kirjattu väärä henkilötunnus, jonka tietokonekeskus on meille lähettänyt. Virhe on johtunut siitä, että tietokonenauhalle on lyöty väärä henkilötunnus. Olisi ollut hauskaa tavata joskus

tyttökin kutsunnassa. Tällä kortilla ei ole mitään käytännön merkitystä, mutta mikäli haluatte säilyttää harvinaislaatuista ja joskus näyttää sitä tuttavillenne niin tämä kannattaa säilyttää. Reisjärvi, 25.9.1972, Sotilaspiirin päällikkö, everstiluutnantti P. Linsuri”

Tomi Niskakoski jatkaa: – Äitini esitellessä pape-reitaan minulle naurahdin, että vaikka hänet tuolloin palveluksesta vapauttiinkin, lienee hän tehnyt oman osuutensa isänmaamme eteen kasvattaessaan isän kanssa 15 lasta, joista 11 poikaa ovat kaikki suorittaneet oman asepalveluksensa asevelvollisuuslain

mukaisesti. 12. poika vapautettiin palveluksesta kehitysvammansa vuoksi.

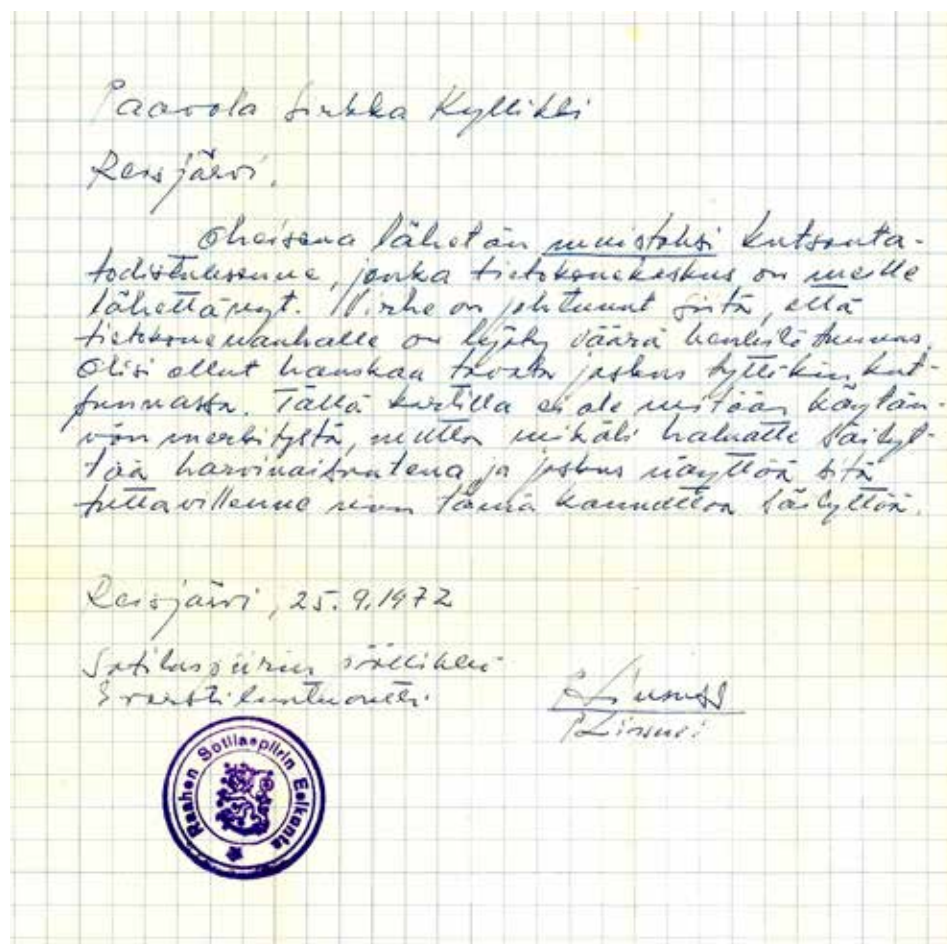
Tomi Niskakoski on reservin vänrikki ja Reisjärven Reserviupseerikerhon puheenjohtaja. Isänmaallisuus ja maanpuolustus ovat

olleet itsestäänselvyyksiä näille veljeksille, jotka ovat halunneet vastata kykyjensä mukaan heille annettuihin mahdollisuuksiin saada sotilaallista johtajakoulutusta. Tästä hyvänä esimerkkinä oli yhteinen reissu Haminaan läheisten

päivänä komppaamaan seuraavaa suvun reserviupseeria, Heikkiä.

**Teksti: Jouko Liikanen
Kuvat: Tomi Niskakoski**

PUOLUSTUSLAITOS		Kutsuntatodistus	
Sukunimi ja etunimet PAAVOLA SIRKKA KYLLIKKI			
Henkilötunnus 190753-1	Syntymäpaikka REISJÄRVI	Kutsuntanumero 24 72 22691	
KUTSUNTALAUTAKUNNAN PÄÄTÖS (Teitä koskevat kohdat on merkitty rastilla [x])			
☐ TEIDÄT ON KATSOTTU KELPAAVAKSI PALVELEMAAN VAKINAISESSA VÄESSÄ. Palvelukseenastumisvuosi 19.....			
☐ ASEVELVOLLISUUSLAIN 14 §:n PERUSTEELLA TEILLE ON MYÖNNETTY LYKKÄYSTÄ VUODEKSI, LYKKÄYKSENNE PÄÄTTY / 19.....			
☐ PALVELUSKELPOISUUTENNE ON JÄTETTY RATKAISEMATTANA LTO:n kohdan E nojalla, ja teidän on saavuttava uudelleen tarkastettavaksi vuoden 19..... kutsuntaan / 19..... klo sotilaspiirin esikuntaan			
☐ KUTSUNNASTA POISSAOLLEENA TEIDÄT MÄÄRÄTÄÄN SAAPUMAAN TARKASTETTAVAKSI vuoden 19..... kutsuntaan / 19..... klo sotilaspiirin esikuntaan			
☐ PALVELUKSEENASTUMISMÄÄRÄYKSENNE, jonka voi vastaanottaa myös laillisesti valtuutettu asiamies, postitetaan teille vuoden 19..... loppuun mennessä			
☐ on teidän noudettava / 19..... aluevalvoja (nimismiehistä)			
Paikka ja aika	Kutsuntalautakunnan puheenjohtaja/ Sotilaspiirin päällikkö	Sihteerit	
			Sotilaspiirin leima

Veljekset Mika (vas.), Tomi (keskellä) ja Henri Niskakoski, reserviupseereita kaikki, kävivät Haminaassa RUK:n läheisten päivänä marraskuussa 2022. Mikan vanhin poika, upseerioppilas Heikki Niskakoski oli siellä suorittamassa kurssia Liitto, järjestysnumeroltaan 261. Niskakoskien veljessarjassa on kolme RUK:n suorittanutta, ja Mikan poika Heikki viitoittaa suuntaa seuraavassa sukupolvessa.

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin SRA-mestaruuskilpailu 4.6.2023

Jakobstadsnejdens Reservister ordnade senast i Jakobstad distriktsmästerskapstävling i tillämpat reservistskytte (SRA) 2013. Den 4.6.2023 fick återigen PJ-RES ordna tävlingen i Jakobstad vid Jakobstads Skytteförenings (JSF) skjutbana. Tanken var ursprungligen att kunna ordna allting på reservistbanorna men utlovade jordmassor att bygga ”mellanväggar” och indela ett stort banområde i mindre delar kom aldrig. Sålunda fick sju stationer spridas ut över hela banområdet inklusive bland annat vissa sporting-hagelbanor och älgbanorna.

Denna tävling var den första som Finland var fullvärdig medlem av NATO och det märktes kanske inte på annat sätt än att många domare ropade in träffarna på SRA-tavlor som ”ALPHA CHARLIE” i stället för ”ARNE CELSIUS”. En annan nyhet var att i och med regeländringen i vintras (v 8.0) sänktes poängen som skytten erhåller för C och D träffar på SRA-figurtavlan. Träff i A-området ger fortsättningsvis 5 poäng medan numera ger C/D- träffar 3/1 poäng i stället för som tidigare 4/2 poäng. I tävlingen deltog totalt 47 skyttar från när och fjärran varav 33 i öppen klass, 9 i militärklass (TST/military) och 6 stycken i standardklass (öppna sikten). De sex bästa skyttarna (kombinerat resultat) erhöill distriktets sammanslagna kvotplatser till FM-tävlingen.

Pietarsaarensudun Reserviläiset järjestivät edellisen kerran vuonna 2013 sovelletun reserviläisammunnan (SRA) piirimestaruuskilpailun Pietarsaassa. 4.6.2023 sai PJ-RES taas järjestää kilpailun Pietarsaaren Ampumaseuran

Rasti 7. Haulikkorasti, missä ampuja on lomamökin sisällä.

JSF:n radalla. Alun perin kilpailu oli tarkoitus järjestää kokonaisuudessaan reserviläisradioilla, mutta luvattuja maamassoja, joiden avulla iso rata-alue olisi saatu jaettua osioihin ”väliseiniä” avulla, ei koskaan saatu. Siten seitsemän rastia piti rakentaa ympäri rata-alueita, mm. muutamalle sporting-haulikkoradalle sekä hirviradoille.

Kilpailu oli ensimmäinen Suomen tultua valituksi Nattoon, mutta tätä ei juurikaan huomannut muutoin kuin useamman tuomarin käytössä SRA-taulujen tulosten julistamiseen ”ALPHA CHARLIE” eikä ”ARNE CELSIUS”. Toinen uutuuksena viime talven SRA-sääntö-

muutosten (v. 8.0) seurauksena oli se, kuinka ampujan C- ja D-osumien pisteitä laskettiin. A-osumasta saa edelleen 5 pistettä, mutta nykyään C/D-osumat antavat 3/1-pistettä, eikä 4/2-pistettä. Kilpailuun osallistui kaiken kaikkiaan 47 ampujaa, jotka tulivat läheltä ja kaukaa. Näistä 33 oli avoluokassa, 9 sotilasluokassa (TST/military) ja 6 vakioluokassa (vain rautatähtiäimiä). Kuusi parasta (yhdistetty tulos) sai piirin yhteiskiintiön SM-kilpailuun.

Teksti ja kuvat:
Johan Irjala

Yhdistetty tulos:

1. Heikki Ylikangas (avo)	412,86 p
2. Jari Lokasaari (avo)	
Kälviän Reserviläiset	404,53p
3. Artur Haapaniemi (avo)	
Kannuksen Reserviupseerit	397,84 p
4. Veikko Suihkonen (avo)	
Ylivieskan Reserviläiset	387,23 p
5. Hannu Mäkelä (avo, 50-seniore)	
Kokkolan Reserviläiset	361,20 p
6. Markko Leppälä (avo)	
Ylivieskan Reserviläiset	356,84 p

Avoluokka:

1. Heikki Ylikangas	
Ylivieskan Reserviläiset	
2. Jari Lokasaari	
Kälviän Reserviläiset	
3. Artur Haapaniemi	
Kannuksen Reserviupseerit	

Vakioluokka:

1. Mika Tapanainen	
Pietarsaarensudun Reserviläiset	
2. Hannu Numminen	
Nivalan Reserviläiset	
3. Mikael Skytte	
Pietarsaarensudun Reserviläiset	

Sotilasluokka:

1. Jaakko Isomaa	
Nivalan Reserviläiset	
2. Tuomas Niemi	
Kalajoen Reserviläiset	
3. Jarkko Sipilä	
Ylivieskan Reserviläiset	

Naiset:

1. Emma Björkman	
Pietarsaarensudun Reserviläiset	

50-v seniorit:

1. Hannu Mäkelä	
Kokkolan Reserviläiset	
2. Rolf Bäckström	
Pietarsaarensudun Reserviläiset	
3. Valter Fagerholm	
Pietarsaarensudun Reserviläiset	

60-v seniorit:

1. Evert Rönnqvist	
Pietarsaarensudun Reserviläiset	
2. Juha Jyrkkä	
Kokkolan Reserviupseerikerho	
3. Esa Ahonen	
Pietarsaarensudun Reserviläiset	

Kaikki tulokset
<https://shootnscoreit.com/ipsc/results/match/17647/div/sst/>

Rasti 5. Valinnainen rasti (oletuksena kiväärirasti), joka suoritettiin metsäalueella.

Rasti 6, haulikkorasti. Ampuja oli skenaarion mukaan sotilaspoliisi, joka teki rynnäkönn hallirakennukseen, missä on vihollisen asiamies- tai erikoisjoukkosolu.

Rasti 1. Pitkä kiväärirasti, missä ampuja aloitti tauolla nuotion äärellä ja sitten huomattuaan epäilyttävää ryhtyy toimiin.

Ampumaradat tienhaarassa?

Vuoden 2022 kevääseen saakka on vallinnut ampumaratojen alasajo, ja ratojen määrä onkin vähentynyt muutamien edeltäneiden vuosikymmenien aikana noin 70 prosenttia nykyiseen 670 ampumarataan. Maassamme on laajoja alueita, joissa ampumaratatilanne on erittäin heikko erityisesti eri lajiratojen monipuolisuuden näkökulmasta tarkasteltuna ja matkat harjoittelupaikoille pitkiä.

Ampumaradoilla on suuri yhteiskunnallinen merkitys. Ampumaratoja käyttävät metsästäjien, ampumaurheilijoiden, reserviläisten ja harrasteampujien lisäksi myös muun muassa Poliisin, Tullin, Rajavartioloituksen ja Rikosseuraamuslaitoksen henkilökunta sekä lentokenttien eläintorjunnasta vastaavat viranomaiset. Venäjän hyökkä-

ys Ukraina on nostanut ampumaharjoittelun maanpuolustuksellisen näkökulman korostuneesti ja syystäkin esille, mutta kuten puolustusministeriö ja puolustusvoimatkin ovat todenneet, kaikki ampumaharjoittelu tukee maanpuolustusta.

Puolustusvaliokunta asetti kesällä 2022 tavoitteeksi nostaa ampumaratojen määrän vähintään 1 000 rataan, ja tähän liittyen puolustusministeriö valmisteli valtioneuvoston ampumarataselvityksen. Ansiokkaassa selvityksessä tunnistettiin tekijöitä, jotka ovat ampumaratatoiminnan turvaamisen ja kehittämisen esteitä. Selvityksessä on esitetty myös toimenpiteitä esteiden poistamiseksi.

Kattava ja monipuolinen rataverkosto edellyttää erityisesti ampumaratojen

ympäristölupaprosesseja koskevan lainsäädännön kriittistä arviointia ja muutamista. Ympäristönäkökohdat pitäisi huomioida riskiperusteisesti ja siten, että ne ovat tieteellisin argumentein perusteltavissa. Lisäksi huomiota on kiinnitettävä siihen, että lupa-asioiden käsittely on objektiivista, lupahakemusten laatijoiden ja lupapäätösten tekijöiden asiantuntemus korkeatasoista. Sujuvuutta ei todennäköisesti lisää se, että ampumaratoja koskevaa sääntelyä on usean ministeriön toimialalla. Muutokset tältäkin osin todennäköisesti selkeyttäisivät ja nopeuttaisivat luvitusta.

EU-sääntelyn tasolla Suomen on yhdessä muiden EU-maiden kanssa vaikuttava siten, että ampumaradat rajataan kokonaan pois lyijyammusten rajoitu-

sesityksestä. Toteutuessaan Euroopan komission pyrkimykset kieltää ja rajoittaa lyijyammusten käyttöä heikentäisi merkittävästi koko EU-alueen sotilaallista puolustuskykyä ja huoltovarmuutta, sillä sen vaikutukset ampumatarvikkeiden tuotantoon ja saatavuuteen ovat erittäin mittavat.

Rajoituksen tavoitteisiin suojella muuttolintuja ja riistalihan puhtautta ei voida vaikuttaa ampumaradoilla, mutta rajoituksen vaikutukset ampumaradoilla tapahtuvalle toiminnalle olisivat erittäin haitalliset. Kikkailut ampujaryhmien poikkeuksien kanssa eivät auta, vaikka se vaikuttaisivat houkuttelevalla pikavoitolla.

Ampumaratojen tulevaisuus näyttää valoisammalta kuin vuosikymmeniin. Nykyisen ampumarataverkoston toiminnan turvaami-

seksi ja uusien ratojen perustamisen helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi tarvitaan merkittäviä muutoksia, jotka on käynnistettävä pikimmiten. Nyt on vain

kyse siitä, löytyykö päätäjiltä uskallusta tehdä riittäviä muutoksia ja pitääkö eri ampujaryhmien välinen yhteinen rintama.

Lotta Laitinen

ympäristö- ja olosuhdepäällikkö
Suomen Ampumaurheiluliitto ry
Ampumaratojen ympäristölupahanke
Blogikirjoitus on julkaistu aikaisemmin Reserviläisliiton
sivulla 12.5.2023.

Kansallinen koulutusjärjestelmä harmonisoidaan Naton kanssa – harjoitustoiminnan merkitys korostuu

Kansallinen koulutusjärjestelmä harmonisoidaan Naton koulutus- ja harjoitustoiminnan doktriinien, menettelytapojen ja standardien kanssa. Harjoitusjärjestelmä ja siihen liittyvät suunnitteluprosessit on yhteensovitettu Naton vuosikellon kanssa. Tämä on ollut merkittävä muutos, joka on edellyttänyt ennakkointia ja sopimista niin kansallisesti kuin liittoutuman kanssa sekä paljon kahdenvälisiä sopimista kumppaneidemme kanssa.

Puolustusvoimien harjoitustoiminnan merkitys korostuu entisestään Naton jäsenenä

Kansainvälisestä harjoitustoiminnasta on tullut yhä näkyvämpi osa Puolustusvoimien harjoitustoimintaa viimeisten vuosien aikana. Venäjän kiihdyttyä sotaa Ukrainaa vastaan keskeisimmät kansainväliset kumppanit, kuten Ruotsi, Yhdysvallat ja Iso-Britannia ovat osallistuneet aktiivisesti Suomessa järjestettyihin harjoituksiin. Suomalaiset, pääosin varusmiehistä ja reserviläisistä koostuvat joukot ovat osoittaneet korkeaa osaamisen tasoa kansainvälisille kumppaneillemme. Joukkojen yhteensopivuus on hyvällä tasolla ja harjoittelu on kehittänyt osaamistasoa entisestään.

Naton jäsenenä kansainvälinen harjoitustoiminta tulee olemaan jokapäiväinen osa Puolustusvoimien toimintaa. Sen merkitys korostuu kahden tärkeän tavoitteen osalta. Sillä osoitetaan omaa ja yhteistä puo-

lustuskykyä, jolla nostetaan kynnystä toimia Suomea tai liittoutumaa vastaan sekä kehitetään kykyä puolustaa maata ja liittoutumaa. Puolustusvoimat tulee jatkossakin osallistumaan sekä joukkojen että esikuntien harjoituksiin. Harjoittelu tulee painottumaan niihin tilanteisiin, joissa Suomi ja liittolaiset puolustautuvat yhdessä vihollisen aloitettua hyökkäyksen.

Naton perustehtäviin kuuluu yhteisen puolustuksen lisäksi kriisinhallinta sekä turvallisuutta edistävä yhteistyö muiden järjestöjen ja valtioiden kanssa. Naton joukkorakenteeseen asetettavat suomalaiset joukot tulevat harjoittelemaan kaikkien näiden tehtävien edellyttämiä valmiuksia Naton komentoportaiden johdossa. Pääosa tästä harjoittelusta tulee tapahtumaan Suomessa ja Suomen lähialueilla. Korkeaan valmiuteen asetettavien joukkojen osalta korostuu kyky toimia koko liittoutuman alueella sekä kriisinhallinnan tehtävissä ja ne tulevat osallistumaan harjoituksiin ulkomailla osana monikansallista joukkoa. Merkittävin muutos tulee

kuitenkin koskemaan kansallisten esikuntien ja niiden henkilöstön harjoittelua harjoitusten määrän ja vaativuuden lisääntyessä. Tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää yhteistoimintaa ja johtamista osana Naton kollektiivista puolustusta sekä harjoituttua esikuntia suunnittelussa ja johtamisessa.

Liittoutuminen ei poista tarvetta kehittää ja ylläpitää valmiuksia toimia sekä operoida keskeisimpien kumppaneiden kanssa laajempaa konfliktia edeltävissä tai lievemmissä kriiseissä. Tämä harjoitustoiminta ei ole ristiriidassa Naton kollektiivisen puolustuksen vaatimusten kanssa, vaan osaltaan parantaa valmiutta aloittaa kollektiiviseen puolustukseen liittyvät toimenpiteet. Osana liittoutumaa sekä yhdessä liittolaisten ja kumppanien kanssa, tämä viesti on vahvempi kuin yksin.

“Plan is nothing, but planning is everything”

Harjoitustoiminnan tärkein päämäärä säilyy ennallaan. Harjoittelu on keskeinen keino varmistaa, että joukot ovat valmiita toimeenpa-

nemaan niille suunniteltuja vaativia tehtäviä yhdessä kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Harjoittelu osana liittoutumaa ja kumppaneiden kanssa tarkoittaa usealla tasolla tapahtuvaa yhteistoimintaa ja yhteensovittamista, joka asettaa erityisiä vaatimuksia myös suunnittelulle. Yhteisellä ja ennakoivalla harjoitustoiminnan suunnittelulla varmistetaan parhaalla tavalla harjoitustavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan taloudellisuus sekä harjoitustoiminnan jatkuva kehittäminen. Suunnittelun merkitys tulee korostumaan tukitoimintojen osalta kuten logistiikan, huollon ja johtamisjärjestelmien toimintaan saattamisessa ja ylläpidossa. Tämä tukee osaltaan myös varautumista yhteisen puolustuksen tehtäviin.

Suomi tulee liittoutuman jäsenenä keskittymään ensisijaisesti Suomen puolustamiseen yhtenä Naton eturintaman maista. Varusmiehistä ja reserviläistä muodostettavien sodan ajan joukkojen harjoittelu tulee jatkossa olemaan keskeisin harjoitusjärjestelmän tehtävä. Kansainvälisyyden vaa-

timus korostuu ja se koskettaa entistä laajempaa osaa joukoista. Tämä kansainvälisyys näkyy erilaisissa osaamisen vaatimuksissa, kuten terminologiassa ja toimintamalleissa.

Korkeatasoinen kansallinen koulutus on avaintekijä, kun integroidumme Naton rakenteisiin

Suomalaisten sotilaiden osaaminen on kestänyt kansainvälistä vertailua hyvin jo vuosikymmenten ajan. Suomalaisia on otettu ilolla vastaan niin Naton kriisinhallintaoperaatioihin, kuin eri esikuntatehtäviin ja kursseille. Kansainvälisissä harjoituksissa osoitettu osaaminen on huomattu laajasti.

Henkilöstön Nato-osaamista on lisätty tehostusti vuoden 2022 kesästä alkaen. Puolustusvoimat on saanut lisäpaikkoja Nato-kursseilta ja täydennyskoulutuksessa on lisätty Nato-painotusta. Englannin kielen käyttöä tullaan lisäämään kaikilla tasoilla. Kaikkea osaamista ei voida tuottaa kansallisesti, joten Naton ja muiden kansainvälisten opetuslaitosten kurssitarjoantaa hyödynne-

tään laajasti. Kansainvälisen toiminnan volyymin kasvu kuitenkin haastaa sekä opetuslaitokset että esikunnat.

Liittoutumisen lisäksi turvallisuusympäristössämme tapahtuneet muutokset pitää huomioida osaamisen kehittämisessä. Sotatieteellinen tutkimustieto pyritään saamaan mahdollisimman nopeasti hyötykäyttöön kentälle. Maanpuolustuskorkeakoulun ja Puolustusvoimien tutkimuslaitoksen sekä puolustushaarojen tutkimuskeskusten rooli on tässä keskeinen. Ukrainan sodasta saatuja oppeja jalokautetaan koulutuksen ja harjoitusten sisältöjä kehittämällä.

Opetuksella ja koulutuksella kehitetään perusosaamista, mutta joukkojen ja johtoportaiden toimintaa voidaan kehittää vain harjoituksissa. Yhteinen harjoittelu on ainoa todellinen mahdollisuus oppia, kehittyä, arvioida ja todentaa kyky suunnitella sekä toimeenpanna yhteisiä operaatioita liittolaisten ja kumppanien kanssa. Tilanne, toimintaympäristö, yhteistyön syvyys ja pitkällä aikavälillä taistelunkyvyn ja teknologian muutokset vaativat meiltä jatkuvaa sopeutumista ja kehittymistä, mikä näkyy harjoitusten sisällöissä ja tavoitteissa. Osaamisen osalta todellinen näytön paikka on vielä edessä!

Päasesikunnan
koulutuspäällikkö
Eversti Kari Pietiläinen
Puolustusvoimien blogi,
julkaisupäivä 26.4.2023

Minä, Nato ja JEF

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry järjesti Kokkolassa 21.3.2023 keskustelutilaisuuden otsikolla *Nato eilen, tänään ja huomenna – entiset puolustusministerit kertovat*, jossa olin yhdessä alkuvuonna Antti Kaikkosta ministerinä 55 päivää ryhdikkäästi sijaistaneen kansanedustaja Mikko Savolan kanssa. Oma alustukseni kulki suurin piirtein seuraavalla tavalla. Nato perustettiin vuonna 1949. Kylmän sodan vuosikymmeninä se hoiti tehtävänsä puolustusliittona erinomaisesti. Neuvostoliiton romahdettua ja YYA-sopimuksen ollessa historiaa pidin nuorena miehenä luonnollisena, että Suomikin liittyisi Natoon. Itse en EU:sta paljoa perustanut, siksi äänestin ei EU:lle vuonna 1994, mutta jos samassa kansanäänestyksessä olisi ollut mahdollisuus äänestää myös Natoon liittymisestä, olisin äänestänyt kyllä. Norjan malli vaikutti toimivalta: ei EU:lle, kyllä Natolle. Kylmän sodan päätyttyä Nato haki itselleen uutta tehtävää: se muuntui kriisinhallintaorganisaatioksi, sotkeutui 1990-luvun lopulla Jugoslavian hajoamisottiin, sitten juuttui kahdeksi vuosikymmeneksi

Afganistanin sisällissotaan. Samaan aikaan Naton jäsenmaat luopuivat yksikerrallaan yleisestä asevelvollisuudesta ja vahvasta oman maan puolustamisen mallista sekä luottivat veraten pieniin liikuteltaviin ammattiarmeijoihin, joilla toteutettaisiin kriisinhallintaoperaatioita. Uskottiin, ettei perinteistä, laajamittaista sotaa tulla ainakaan Euroopassa enää käymään. Pidin tätä huonosti harkittuna turvallisuuspolitiikkana. Koska Venäjä on aina Venäjä ja Suomen naapuri, ei Nato-maiden valitsema tie mielestäni voinut olla Suomen maanpuolustuksen tie. Siksi minusta tuli vähitellen 2000-luvulle tultaessa Nato-kriittinen tai Nato-skeptinen, miten vain. Nato ei ole minulle koskaan ollut mikään ideologinen mörkö, kuten se poliittiselle vasemmistollemme pitkään oli tai taikasana, kuten se on poliittiselle oikeistollemme. Olen pragmaatikko. Puolustusta ei voi ulkoistaa, oltiin liittokunnassa tai ei. Yleinen asevelvollisuus ja aluepuolustus ovat Suomen puolustuksen fundamentteja, niistä oli pidettävä kiinni Krimin valtauksen jälkeen 2014 Nato aloitti paluumarssin juurilleen puolustusliittona. Henkilökohtainen suhteeni

Natoon jälleen lämpeni, varsinkin kun eduskunnan puolustusvaliokunnan puheenjohtajana 2011–2015 ja sen jälkeen puolustusministerinä Juha Sipilän hallituksessa 2015–2019 sain kehitystä läheltä seurata. Teetimme Nato-selvityksen, teimme Naton kanssa yhteistyöasiakirjoja, osallistuimme harjoituksiin ja Nato-puolustusministerikoukuihin yhdessä Ruotsin kanssa. Ylipäätään menimme niin lähelle Natoa kuin mennä voi olematta Naton jäsen. Nato oli Suomelle ja Ruotsille läheinen yhteisö, mutta poliittista tahtoa liittyä siihen ei kummassakaan maassa ollut. Kun Venäjän häikäilemätön aggressio Ukrainaa ja yleensä läntistä vapaata maailmaa kohtaan alkoi toissavuoden lopulta lähtien toden teolla kiihtyä, otin julkisesti kantaa Natoon liittymisen puolesta. Kannustin tasavallan presidenttiä ja hallitusta toimimaan, sillä uskoin että kansa kyllä seuraa valtiojohtoa perässä. Mutta se olikin lopulta Suomen kansa, joka sai valtiojohtoon kääntämään Nato-kelkkansa, viimeistään silloin kun Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24. helmikuuta 2022 oli alkanut.

Vanha totuus: kyllä kansa tietää. Turkin ja Unkarin venkoilu jäsenyyden ratifointiprosessissa en osannut aavistaa, kukapa olisi, sen sijaan Turkin ja Kreikan ikiaikainen vastakohtaisuus oli hyvin tiedossa. Sen vuoksi syntyi JEF. Siitä vielä muutama sana. Nimittäin Iso-Britannian johtama, alkuaan Alankomaat, Baltian maat sekä Norjan ja Tanskan käsitännyt *Joint Expeditionary Force*, eli JEF, jonka päämääränä oli ja on kehittää osallistujamaiden sotilaallisia valmiuksia, ennaltaehkäistä kriisejä ja tarvittaessa toimia yhdessä kriisitilanteissa. Britit olivat brexitinsä myötä jättämässä EU:n, mutta lisäammassa puolustusyhteistyötä Pohjois-Euroopassa ja Itämeren alueella. Krimin valtauksen jälkeisessä tilanteessa Naton yksimielistä päätöksentekokykyä epäiltiin etenkin Turkin ja Kreikan vastakohtaisuuden takia. Siksi Nato kannusti niin sanottuun kehysvaltioyhteistyöhön, sellaiseen kuin JEF. Yhdeksän maan JEF olisi ketterämpi operaatioihin – olivat ne sotilaallisia tai luonnonkatastrofeihin liittyviä, lähellä tai kaukana – kuin 29 maan Nato.

Puolustusministerikaudellani solmittiin kymmenen kahden- tai monenvälisiä puolustusyhteistyöasiakirjoja. Ruotsi- ja Yhdysvaltat-yhteistyö kiinnostivat, JEF oli vähemmän media-seksikäs. Toimittajat eivät pääsääntöisesti ymmärtäneet siihen liittymisen historiallista merkitystä. Lauri Nurmi oli poikkeus. Itse näin tässä uudessa yhteistyöuuduttavuudessa läntisen Euroopan merkittävimmän sotilasmahdin ja ydinasevaltion – Iso-Britannian – kanssa aivan erityistä potentiaalia tilanteessa, jossa Suomen kansa ei ollut vielä henkisesti valmis liittymään Natoon. Kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan reilu vuosi sitten, Suomi ja Ruotsi saivat juuri JEF-yhteistyön johdosta Iso-Britannian turvatakuut.

J.K. Toimittaja Paavo Teitisen kirjoitus Helsingin Sanomissa *Telaketjumies oli oikeassa* on kai otettava kiitollisena vastaan jonkinlaisena rehabilitaationa, siksi paljon Hesari on poliittista toimintaani vuosien varrella arvostellut. Siinä jäi kuitenkin kansainvälinen toimintani varjoon, tämä blogi osaltaan täydentämään kokonaiskuva.

Jussi Niinistö

Kannuksen kaupunginjohtaja

Filosofian tohtori, dosentti

Entinen puolustusministeri (2015–2019)

Poliittisesti sitoutumaton

Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntakomppaniat

Pohjanmaan aluetoimiston valvontaan kuuluu kolme maakuntakomppaniaa.

Maakuntakomppaniat on jaettu maakunnittain Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntakomppaniaan. Pohjanmaan maakuntakomppaniat ovat kaksikielisiä.

Joukkoihin hakeutuminen

Pohjanmaan aluetoimisto hakee maakuntakomppanioihin kotiseutunsa puolustamiseen sitoutuneita vapaaehtoisia reserviläisiä. Maakuntajoukkoihin voi hakeutua jatkuvasti, sillä paikkoja vapautuu esimerkiksi jäsenten muuttaessa. Hakijan sotilas- ja siviilikoulutus pyritään ottamaan huomioon, kun hänet sijoitetaan tehtäväänsä. Reserviläiset koulutetaan maakuntakomppanian sijoituksen mukaiseen tehtävään. Puolustusvoimat aloittaa valintaprosessin hakeutumisen perusteella. Hakemuslomaketta käytetään valintaprosessin jälkeen

maakuntajoukkoon hyväksytyillä myös kirjallisena sitoumuksena. Sitoumuksen voimassaoloaika on kolme vuotta kerrallaan.

Edellytykset

Joukkoihin hakevalta odo-

tetaan vapaaehtoisuutta, sitoutumista, paikallisuudesta ja monialaista osaamista. Aikaisempi osallistuminen vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön katsotaan eduksi. Michistään kuuluvan reserviläisen

suositellaan olevan alle 40-vuotias joukkoihin hakiessa. Päälystään kuuluvan suositusikä on alle 50 vuotta. Maakuntakomppanian jäsenen fyysinen kunto testataan kuntotestillä.

Testauksessa käytetään puolustusvoimien kuntotestausjärjestelmää. Riittävä kunto täytyy osoittaa vuosittain 12 minuutin juoksutestillä. Karsiva raja on miehille 2300 metriä ja naisille 2000 metriä. Yli

45-vuotiaat saavat testissä ikähyvityksen puolustusvoimien kuntotaulukon mukaisesti.

Liity mukaan!

Murusia maanpuolustajan taipaleelta 2/3

Palvelus Savon prikaatin 2. pataljoonan 2. kiväärikomppaniassa alkoi kesän lämpimänä päivänä 15.6.1973. Alokasajalta muistuu mieleen ensimmäiseltä palvelusviikolta se, kun saimme loppuviikosta mahdollisuuden mennä ensimmäistä kertaa Sotkuun. Toiselle kerralle ilmoittauduin päivystäjälle, alikersantti Natuselle huonolla tuloksella. Ilmoittautumistilanteessa, joka oli sotilaallisen jämäpti, kysyi päivystäjä: ”Miksi alokkaan toinen saapas on kiiltävämpi kuin toinen?” Ymmärsin oitis jo Natusen ilmeestä, että vierailu sotilaskodissa tulisi evätyä. Vastasin sotilaallisen jämäkästi: ”Herra alikersantti, jos kaksi saapasta ovat vierekkäin, niin todennäköisesti toinen saappaista on ainakin hiukan kiiltävämpi.” Päivystäjän oletettu vastaus oli: ”Alokas kiillottaa saappaataan tänään, eikä mene sotilaskotiin.”

Palvelusaika eteni RAuK:uun ja sieltä RUK:n kurssille 144 (Karoliini) Haminaan. Savon prikaati lähetti kiväärimiehiä Haminaan pääsääntöisesti kiväärikomppanioihin, mutta joi-

takein komennettiin RUK:n sissikomppaniaan, koska tarkoituksena oli kouluttaa pataljoonan tiedustelu-upseereita. Mikkelin RAuK:n sissiharjoituksen aikaan olin flunssassa, joten en osallistunut aliupseerikurssin kolmepäiväiseen sissiharjoitukseen. Joukkueen johtaja yliluutnantti Pulkka totesi minulle tuolloin: ”Korpraali menetti nyt tärkeän harjoituksen.” Vastasin Pulkalle: ”Herra yliluutnantti, olen pahoillani tämän mahdollisuuden menetyksestä.” Todellisuudessa minulle ei ollut ollenkaan ongelmaa, koska olin tyytyväinen, kun en joutunut lokakuun lopulla 1973 metsään sissiharjoitukseen.

Saavuttaessa itsenäisyyspäivän jälkeen RUK:n kurssille 144, päärakennuksen edessä jaettiin saapuville upseerioppilaille yksikkö-sijoitukset. Mikkelin kiväärimiehet sijoitettiin RUK:n kahteen kiväärikomppaniaan. Sinne minäkin olin menossa. Nimenhuudon jälkeen ilmoitettiin yksikkö, jossa koulutus alkaisi. Kun nimeni huudettiin, kuului heti perään yksikkö: sissikomppania. Kolmen päivän sissikurssin peruun-

tuminen RAuK:ssa muuttui nyt 21 vuorokauten talvisessa luonnossa.

Varusmiespalveluksen jälkeen anoin VA-palvelukseen, jossa toimin VA-luutnantin virassa kesän 1974. Tähän jaksoon minulla liittyy paljon myönteisiä muistoja ja kimmelluksia. Tinkimätön asenteeni Isänmaan puolustamisen tärkeydestä oli kasvanut koko palvelusajan. Myös sotilaallinen osaaminen ja siihen liittyvät vastuut olivat selkeästi nyt osa minua. Pohdin tuolloin myös vakavasti hakeutumista ammatillisotilaan uralle. Palasin siis vänrikkinä, opistoupseerina alokaskomppaniaani opetusupseerina. Tuo aika oli antoisaa.

Toimiessani joukkueenjohtajana 2K:ssa tuli eteen arkisen koulutustehtävän ohessa muutama erikoinen tilanne, joista on kerrottava, koska ne ovat jääneet mieleen. Kesäkuun 1974 saapumisessa sain myös oman alokasjoukkueeni. Muistan yllättävän tilanteen. Komppaniassa oli raskokoulutus, jonka johtajana toimin. Kesken raskokoulutuksen tuli ryhmänjohtaja pyytämään rastille, jossa

tehtävänä oli *rynnäkökivääri – lataa ja varmista*. Saavuttuani rastille huomasin, että yhdellä alokkaalla oli teltpatjallaan aseenvieressä viiden latauspatruunan joukossa kolme kovaa rynnäkökivääriä patruunaa. Lähetin ryhmän seuraavalle rastille pyytäen tämän alokkaan jäämään. Tämä alokas oli kiinnittänyt huomioni aiemmin hiukan alemmalla suoritusasollaan. Kysyttyäni alokkaalta, miksi hänellä on kovia patruunoita, hän vastasi, että häneltä on varastettu ”hoppeen” värisiä, niin hän säästi ampumaradalla kullaan värisiä tilalle. Kovat otettiin pois ja kerroin alokkaalle, että ei koskaan ota kovia kullaanvärisiä, ja jos joku varastaa ”hoppeen” värisiä, niin tulee puheelle, niin täydennän hänelle. Tämä kaveri siirtyi esityksestäni Mikkelin vanhalle kasarmille hevostieheksi, josta kotiutui ansiokkaasti.

Toinen muisto tuolta ajalta on alokas, joka ei totellut ryhmänjohtajan käskyjä. Ryhmänjohtaja tuli kertomaan, että alokas X on kertonut, että hän ei pokkuroi ketään nuorta poikaa, koska hän on varatuomari,

ri, vaan alokas. Alokasjoukkueen johtaminen ja kouluttaminen oli vaativaa ja myös antoisaa. Muistelen taitavia ammatillisia tuolta ajalta, jolloin aseveljyydestä ja maanpuolustusarvoista tuli käytännön kautta todellista.

Jussi Rytönen

Keski-Pohjanmaan reserviupseeripiirin sääntömuutos eteni

Keski-Pohjanmaan reserviupseeripiiri kokoon-tui 19. huhtikuuta kevätkokoukseen MPK:n piiritoimiston tiloissa Kokkolassa. Kokouksen puheenjohtajana toimi majuri (res) Kimmo Tastula. Kevätkokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Kokouksen aluksi lääkintäkapteeni ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Sointen infektioylikäsi Marko Rahkonen esitelmöi Covid 19 -pandemiasta, näkökulmana alaisten ja itsensä johtaminen pitkäaikaisissa poikkeusoloissa. Esitelmän jälkeen käytiin vilkasta keskustelua kokousväen kesken.

Sääntömääräisissä päätösasioissa piirihallitus esitti toimintakertomuksen käsittelyn siirtämistä syysko-

koukseen, koska piirin toimintakertomuksena toimii Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien piirin toimintakertomus, joka käsitellään yhden vuosikokouksen kokousrytmin mukaisesti.

Kevätkokous hyväksyi vuoden 2023 tilinpäätöksen, mutta päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä ei voitu käsitellä, koska tilintarkastajan lausunto puuttui kokousmateriaaleista. Vastuuvapauslausunto käsitellään myös piirin syyskokouksessa.

Piirin kevätkokous kävi läpi 1. käsittelyn piirin sääntömuutoksista, joissa hyväksyttiin piirin vuosikokousmallin synkronointi yhteen Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien piirin kanssa. Syksyllä tapahtu-

van toisen käsittelyn jälkeen Keski-Pohjanmaan reserviupseeripiiri toimisi vuoden 2024 alusta alkaen myös yhden vuosikokouksen mallilla. Sääntöihin tehtiin myös muutoksia sähköisen osallistumisen osalta.

Kokous keskusteli myös Kokkolan ampumaradan käytöstä, johon Kokkolan Reserviläisiä varten oli toimitettu lausunto piirihallituksen puheenjohtajan

toimesta.

Sami Salmu
puheenjohtaja
Keski-Pohjanmaan
Reserviupseeripiiri

RUL:n kultaiset ansiomitalit 4.6.2023

Antti Kaikkonen on myöntänyt päivämäärällä 4.6.2023 yhteensä 21 Suomen Reserviupseeriliiton kultaista ansiomitalia soljen kera ja 39 kultaista ansiomitalia.

Keski-Pohjanmaan Reserviupseeripiirin alueella RUL:n kultainen ansiomerkki (RUL kam) on myönnetty seuraaville henkilöille:

maj **Eino Mehtälä**,
Nivalan Reserviupseerikerho

kapt **Jouko Liikanen**,
Kalajokilaakson
Reserviupseerikerho

ylil **Markku Niskala**,
Nivalan Reserviupseerikerho

RUL ja Keski-Pohjanmaan Reserviupseeripiiri onnittelevat kaikkia palkittuja! Kiitos tekemästänne työstä itsenäisen ja turvallisen Suomen puolesta.

Saksalaisten sotavankina

Kansallista veteraanipäivää vietettiin 27.4., eli päivänä, jolloin viimeiset saksalaiset joukot poistuivat 1945 Suomen alueelta. Osalle Lapin sotaan osallistuneille parempi sodan päättämispäivä olisi ehkä lokakuussa, kun he pääsivät pois sotavankueudesta 1945.

Monet talvi-, jatko- ja Lapin sodissa sotavangeiksi jääneet kertoivat vankeusajasta hyvin vähän eri syistä. Oli parempi vaieta, kun ei tiennyt, millaiseksi maailma muuttuu. Lapin sodasta kirjoittaminen on ollut vaikeampaa kuin muista sodista, koska esim. yksiköiden sotapäiväkirjat ovat kautta linjan ympäröidyt kirjoitettuja, kun tiedettiin niiden joutuvan Valvontakomission luettavaksi. Vihollisen määrää suurenneltiin tarkoituksellisesti, ilmoitettiin ilmaisteluista, joita ei käyty ym., ja jopa osa JR 11:n sotapäiväkirjoista puuttuu. Totuus löytyy suomalaisten ja saksalaisten version väli-maastosta.

Saksan 20. Vuoristoarmeija

Pohjois-Suomessa oli Saksan 20. Vuoristoarmeija, jolla oli syksyllä 1944 sotilaita 214 000, 17 000 moottoriajoneuvoa, yli 30 000 muulia ja hevosta sekä 180 000 tonnia materiaalia, pääasiassa Oulussa ja Rovaniemellä. Panssareita ei ollut kuin yksi panssaripataljoona, jossa oli pienet ranskalaiset sotasaa-lispanssarit. Sotilaat olivat kuudesta Wehrmachtin (Saksan armeijan) divisioonasta ja yhdestä SS-Divisioonasta. Sen lisäksi oli työvoimana yli 20 000 neuvostoliittolaista sotavankia sekä tuhansia Organisaatio Todtin työntekijöitä ja työvelvollisia. Usein on jäänyt mielikuva, että armeija koostui vain saksalaisista, vaikka suuri osa heistä oli itävaltalaisia. Sen lisäksi oli muita, kuten vapaaehtoisia norjalaisia SS-sotilaita, suomalaisia saksalaisten SS-joukkoihin liittyneitä, saksalaisessa sotilaspuvussa olevia venäläisiä Vlasovin armeijaan kuuluvia sotilaita, vapaaehtoisia apujoukkojen jäseniä, Hiwejä eli Hilfswilligereitä natsi-Saksan miehittämän Itä-Euroopan eri kansallisuuteen kuuluvaa pakkotyövelvollista, jotka rakensivat esim. saksalaisten viivytyksensä eri puolilla Lappia. Lapin polttajan maineen saanut kenraaliversti Rendulickin oli kroaattisukuinen itävaltalainen kansallissosialistinen kenraali.

Lapin sota

Kun Lapin siviilejä eva-

Jäljennös. 1147/7 14 10 194 4 B €
Lähtäjän kp.osoitte: 6/5331

Ilmoitus kuolemantapauksesta tai katoamisesta

Nimi ja sot.arvo: stm. Tikanmäki, Emil
Tuntolevyn n:o 1308409 Perusyksikön kp.-os.: 7649/6
Syntymäaika ja -paikka: 4.4.06
Kirjoilla: Pyhäjärvi Ol. Sk.-pilti: Iis.
Asuinpaikka: Sivilliammatti
Lähin omainen (suk.suhde ja nimi): Väo Iiisa
Läh. omaisen osoite: Komu, Kuusenmäki

Kaatonut taistelukentällä, missä	milloin	194
Kuollut haavoihinsa, missä	milloin	194
Kuollut kaasumyrkytykseen, missä	milloin	194
Kuollut tautiin, missä	milloin	194
Kuollut tapaturmaisesti, missä	milloin	194
Paleltunut kuoliaaksi, missä	milloin	194
Tehnyt itsemurhan, missä	milloin	194
Murhattu tai tapettu, missä	milloin	194

Ruumiin kohtalo (evakuoitu, jäänyt kentälle, haudattu, milloin, minne):

Kadonnut, missä Simon Maksniemessä milloin 4.10.1944

Lisätietoja tapauksesta: joutui vangiksi

Sot.past. R. Kallio
R. Kallio

Patl. (vast.) jakelu:
A kpl. — läh. KEK:ille
B " " " Lääkintäkeskusarkistolle
C " " " Skp.E:lle
D " " " jää patl. (vast.) esikuntaan

KEK:n jakelu:
A kpl. — läh. Skp.E:lle
B " " " Lääkintäkeskusarkistolle
C " " " perusyksikölle (edell. yksikön pastorille)
D " " " jää KEK:een

PLM:n kaava Kirk. 301.

Jäljennöksen vakuudeksi:
Kenttäpappi p.
Kapteeni R. Säärelä
Allekirjoitus
B. A. Säärelä

Leima
23. X 1944
3. 44. 700x25x4. S

kuotiin, niin Suomen ja Saksan välillä ei ollut vielä sotaa. Esim. saksalaiset kuljettivat etelään päin tulevissa tyhjiä autoissa Pohjois-Lapin siviilejä. He halusivat auttaa, että siviiliväestö ei jää sodan syytyessä neuvostoliittolaisten ja saksalaisten joukkojen väliin. Saksalaiset "pakko-lunastivat" tai oikeastaan ottivat suomalaisten luvalla käyttöön myös Oulun pohjoispuoleiset rautatiet vaunuineen ja vetureineen, joihin he toivat satoja rautatieläisiä Saksasta liikenteen pyörittämiseksi. Ainoastaan Tornioon jäi suomalaisille vanha varaveturi, joka auttoi paljon Tornion taisteluissa. Esimerkiksi Petsamossa olleen Osasto Pennasen joukot siirrettiin saksalaisten tyhjillä junilla Rovaniemeltä Kemiin tehtaiden suojaksi.

Sodasta tulikin erilainen sota. Lapin sotaan kuuluvia ilmaisia ovat esim. "syysmanööverit" ja "lasten ristiretki". Syysmanööverien ideana syyskuussa oli käydä "sovittua sotaa" ilman taisteluja, vaikka saksalaiset olivat jo yrittäneet vallata Suursaarta ja Pudasjärvellä oli yhteenotosta. Todellinen sota syytyi vasta 1.10.1944 suomalais-

ten tehdessä mihinnsuun Tornion Röttytään. Lapin sotaa marraskuusta 1944 huhtikuuhun 1945 kutsutaan taas "lasten ristiretkeksi", kun sotaa jäivät jatkamaan Kilpisjärven suunnalle vain nuoret vuosien 1924 - 1925 ikäluokat 1 000 sotilaan voimin.

Saksalaisten vangiksi

Saksalaisten vangiksi jääneiden suomalaisten sotilaiden kohtalo oli jopa pahempi kuin olisi jäänyt venäläisten vangiksi, sillä katkerat saksalaiset pitivät suomalaisia pettureina, kun he aloittivat sodan ilman sodanjulistusta. Saksalaiset tiesivät, että suomalaiset luovuttavat saksalaiset vangit venäläisille. He kohtelivat suomalaisia jopa huonommin kuin venäläisiä vankeja, joiden paremmasta kohtelusta arveltiin olevan hyötyä sodan loputtua.

Suomalaisia sotilaita joutui vangeiksi mm. kahden siltatilanteen takia. Toisesta tapahtumasta on jääkärijoukkueen varajohtaja kersantti Pauli Haapakoski Pyhäjoelta kirjoittanut kirjan "Olin saksalaisten vanki". Siinä II/JR 11:n jääkärijoukkueesta jäi Tornion pohjoispuolella saksalaisen yllättäminä

vangiksi kuusi sotilasta, kun tavoitteena oli ottaa haltuun Yli-Liakan silta Rovaniemen suuntaan.

Toinen tapaus koskee vanhaa pyhäjärvestä reserviläistä, vuonna 1906 syntynyttä maanviljelijää Emil Tikanmäkeä, joka oli vuonna 1927 vapautettu varusmiespalveluksesta terveyssyistä. Hänet kutsuttiin kuitenkin talvisodan jälkeen, kuten yli 100 000 muuta reserviläistä, "paikkaamaan" keskeytynyttä asepalvelusta jalkaväen koulutuskeskuksiin 15.7.1940 saakka. Jatkosotaan hän lähti Pyhäjärven asemalta 18.6.1941 jääkäriinä JP 6:ssa. Keskeytyneen varusmiesajan kuntoluokka B1 oli noussut jo A1:ksi. Isänmaa jopa palkitsi talvisotaan kelpaamattoman Eemelin vapaudenmitali VM 2:lla, kun kyseinen pataljoona joutui taistelemaan vielä joulukuussa kovassa pakkasessa Karhumäen suunnalla, kun muualla tilanne oli rauhoittunut asemasodaksi.

Kotirintama tarvitsi työntekijöitä, ja 1906 syntyneet kotiutettiin 6.8.1942. Emil ajatteli, että hänen ei enää tarvitsisi perheellisenä neljän lapsen isänä jättää kotia, mutta hänet kutsuttiin

taas uudestaan kesäkuussa 23.6.1944 riviin 15. Prikaatiin, joka taisteli Laatokan Karjalassa. Moni mielti kohdaltaan, joutuuko itse sotaan saksalaisia vastaan vai vain nuoremmat ikäluokat. Vetäytyvän Saksan armeijaa vastaan joutuivat pääasiassa Oulun ja Lapin läänistä kotoisin olevat 3.D ja 6.D:n miehet. Prikaati komennettiin myös Ouluun, jossa sen tehtävänä oli edetä Oulusta Kemin suuntaan. Sotilaita ei päästetty kotilomille. Odotettiin, että vanhemmat ikäluokat kotiutettaisiin.

Maksniemi ja Kemi

Maksniemessä, Kemistä etelään, tapahtui kuitenkin mystillinen juttu, kun jalkaväkijoukkue ja konekivääriyryhmä, yhteensä 37 miestä, jäi saksalaisten vangiksi. He eivät olleet ehtineet vielä aloittaakaan Lapin sotaansa. Vain neljä pääsi kertomaan tapahtumasta. Joukkueenjohtajana oli nuori 20-vuotias helsinkiläinen vänrikki, joka oli kolmesti lähtenyt linjan yli juopottelemaan saksalaisten kanssa. Hänen edesvastuuton menettelynsä aiheutti koko joukkueen vangitsemisen. Saksalainen konjakki ja saksalaisen majurin lupaukset olivat harhautaneet. "Emme ole sotavankeja, mutta tuntuu, että meidät internoitaisiin", kun saksalaiset pimeydessä ympäröivät heidät. Vänrikkinä oli käynyt kalpeaksi ja alkanut selvitä humalasta. Kiroiltiin. Vänrikki sanoi, että hän vastaa asiasta, mutta porukka sanoi, että kyllä tässä vastuuseen joudutaan koko porukka. Palattuaan sotavankueudesta hänet tuomittiin sotaylioikeudessa 1 vuodeksi 8 kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja menettämän sotilasarvonsa.

Suomalaiset luulivat Kemiä lähestyttäessä taistelevansa kokonaista rykmenttiä vastaan, mutta todellisuudessa siellä oli vain yksi Vuoristojääkäriprikaatin 139:n viivytyshetvää tekevä komppania, joka otti vangiksi joukkueen III/9./III/15.Pr. Syynä saattoi olla se, että saksalaiset halusivat vankeja, joita voitaisiin vaihtaa Torniossa vangiksi jääneisiin satoihin omiin sotilaisiin. Kemissä työt jatkuivat Kemi Oy:n tehtailla. Työntekijät saivat liikkua vapaasti Pajusaaren ja kaupunkikeskuksen välillä. Myös muuta siviiliväestöä oli vielä paljon. Jopa Tornion taisteluista kertovat lehdet ilmestyivät vielä normaalisti. Saksalaisilla oli tarkoitus jättää Kemi 8.10., mutta suomalaisilla oli kuitenkin 7.10. hyökkäyssuunnitelmana rakentaa Kemiin motti, johon jäisivät saksalaiset joukot.

Iso osa saksalaisista pääsi vetäytymään, mutta mottiin jääneet antautuivat 8.10. Suomalaisia ja saksalaisia kaatui useita satoja, ja vangiksi jäi 300 saksalaista, joiden joukossa saattoi olla myös suomalaiset Maksniemessä vanginneita.

Tuskien taival Norjaan

Maksniemessä vangiksi jääneet suomalaiset siirrettiin Rovaniemelle muiden vankien kanssa. Siellä odoteltiin viikko. He joutuivat kuulemaan ja näkemään myös Rovaniemen hävittäneet räjäytykset ja tulipalot, joista suurin räjäytys yllätti saksalaisetkin, sillä heidän omia sotilaitaan myös kuoli ja vammautui. Uusia suomalaisia huonokuntoisia, nälkäisiä ja hakattuja vankeja tuli lisää. Vielä tuli toivonkipinä, kun suomalaiset siviilivangit vietiin lääninhallituksen talolle luovutettavaksi suomalaisille. Luultiin, että myös sotavangit pääsevät omiin joukkoihin, mutta pessimistiset totesivat, että "taidetaan joutua sinne, missä räiskäleet paistetaan revontulilla". Kaiken masennuksen lisäksi painetta lisäsivät suomalaiset SS-joukkoihin liittyneet värvärit, jotka lupasivat paremman ruuan ja kohtelun sekä autokuljetuksen Norjaan. Rovaniemellä lähtijöitä ei vielä ollut kuin kymmenkunta heikkoa ja sairasta ei-marssikuntoista, mutta mitä pitempään matkaa pohjoiseen suuntautui, niin nälkä, hakkaaminen ja huono kunto sai osan uskommaan värväreiden puheita.

Rovaniemeltä alkoi marssiminen 12.10.1944 nälän, kylmän ja märän saattelmana 30 km:n päivätapein. Aamulla saatiin 400 gramman limppupala ja korviketeetä. Päivällä oli viiden minuutin tauko, jossa ei jaettu ruokaa. Iltaisin saatiin ohutta keittoa. Venäläiset sotavangit työnsivät vain kottikärryjä, mutta suomalaisten piti kottikärryjen lisäksi Yli-Muoniolle saakka vetää ja työntää nelipyöräisiä hevosvankurikärryjä, joihin oli kerätty saksalaisten aseita, mutta myös kaikenlaista tarpeetonta tavaraa. Tällä tavoin oli vaikeampi karata. Upseereiden ei tarvinnut vetää kärryjä, mutta he kävelivät edessä niin hitaasti kuin uskalsivat, jotta kärryjen vetäjät ja työntäjät jaksaisivat.

Norjassa Österdalissa oltiin 500 km:n marssin jälkeen 8.11.1944. Ruokana oli homehtuneita perunankuoria ja hevosensuuta, kun suomalaisille vangeille tarkoitettu ruuasta osan varastivat saksalaiset ja venäläiset. Raavaimmatkin miehet painoivat enää nelikymmentä kiloa. Terveimmät olivat metsätoissa

ja muut purkivat rehulas-
teja. Merimatka 11.1.1945
Mo i Ranaan kesti seitse-
män päivää. Lastiruuma oli
lämpöisempi kuin kylmä
parakki. Laivoja oli kaik-
kia 50. Ilmahälytyksen
tullessa ruuma suljettiin,
ja vangit olivat kuin rotat
loukussa. Moni ajatteli, että
merenpohjaanko vankeu-
temme päättyy. Mereltä sel-
vittiin hengissä ja samoin
Mo i Ranassa saksalaisten
ruokatunkioita kaivelles-
sa. Helmikuun alussa al-
koi neljä päivää kestävä
surkea junamatka Oslon
eteläpuolelle Tönsbergiin
ilman lämmitystä olevissa
suljetuissa tavaravaunuissa.
Eväänä oli vain leipäpala ja
muutama silli. Kaikki oli-
vat ripulissa.

Tönsberg, Holmestrand, Kongsvinger ja takaisin Suomeen

Omaiset saivat tietää Ee-
milistä ensimmäisen ker-
ran helmikuussa 1945,
kun vangit saivat lähettää
jouluna Punaisen Ristin
kortin, jossa oli kaksi ruu-
tua: olen terve/olen lievästi
haavoittunut. Rasti oli en-
simmäisessä ja omakätinen
allekirjoitus Eemil. Monet
sairastuivat tuberkuloosiin
ja muihin tauteihin. Ras-
kaat metsätyöt jatkuivat
kuitenkin lumisissa norja-
laisissa metsissä kylmien
merituulten puhaltaessa.

Parisenkymmentä vankia
lähti suomalaisten SS-vär-
väreiden houkuttelemana
Oslo-vuonon itäpuolella si-
jaitsevaan Kongsvingeriin.
jossa oli kuuden kuukauden
koulutuskurssi, hyvä ruoka
ja täysi yölläpito päivärahoin-
neen Saksan armeijassa.
Monen haaveena oli päästä
karkaamaan ennen itärinta-
malle joutumista 100 km:n
päässä olevaan Ruotsiin. Se
onnistui huhtikuussa esim.
Pauli Haapakoskelle ja kah-
delle muulle.

Norjalainen siviiliväestö

Vetäytyessään saksalaiset käyttivät vangitsemaan suoma-
laisia kuormajuhina. SA-Kuva

Saksalaisten Muonioon jättämä kyltti: "Kiitoksena aseveljeyden osoittamatta jättämisestä"
(kuvaaja kirjasi valokuvaan: Ken ymmärtää saksaa lukekoon tästä) 1944-10-31.
Sot.virk. A.Viitasalo, valokuvaaja. SA-Kuva

yritytti auttaa sotavankeja
monin tavoin oman hen-
kensä uhalla. He piilotteli-
vat eväspaketteja vankien
kulkemien teiden varsille,
heittivät piikkilanka-aitojen
sisälle pieniä paperikää-
röjä, joissa oli hyviä uutis-
ia Berliinin saarroksesta,
amerikkalaiset etenemisestä
Elbelle jne. Toukokuun
kahdeksannen päivän aam-
una vartiomies lähti äk-
kiä kävelemään. Todettiin,
että portti oli auki. Samana
päivänä saapuivat paikalle
norjalainen upseeri ja Pu-
naisen Ristin edustaja. Ky-
seltiin heti kotiin pääsystä.
Siitä ei ollut tietoa, mutta
leirille tuotiin paljon ruo-
kaa. Osa nälässä olleista söi
liikaa varoituksista huoli-
matta ja sairastui.

Toukokuun 17. päivä pi-
dettiin vapautumisjuhla,
johon osallistui yli kah-
denkymmenen kansallisuus-
den edustajia. Norjalaisten
perheiden ystävällisyys
oli liikuttavaa. He kutsui-
vat vapautettuja koteihinsa
ja kestitsivät heitä. Tois-
tensa kieltä ei monikaan

ymmärtänyt, mutta olihan
heillä yhteinen sydämen
kieli. Norjalaiset olivat
vapautuneet viisivuotisen
miehityksen alta. Eemilin
ystäväperhe oli Sjölundin
perhe, johon Eemil perhe-
ensä kanssa piti yhteyttä
monet vuodet. Monia
hämmästytti, kun Eemil
osasi laulaa norjaksi Norjan
kansallislaulun "Ja, vi elsk-
er dette landet, som det
stiger frem...". Elokuun
lopulla leirillä olevat siir-
rettiin vielä Holmestrandiin.
Siellä ei ollut enää
vankileiri, vaan liikutettiin
vapaasti, syötiin varuskun-
nan ruokalassa ja opiskel-
tiin kieliä. Leirillä oli 22 eri
kansallisuutta. Norjan sata-
missa oli internoitu paljon
laivamiehistöjä, joukossa
mm indonesialaisia, argen-
tiinalaisia ym.

Ihmeteltiin, miksi suoma-
laisia ei kotiutettu, kuten oli
tehty venäläisille ja monille
muille vangeille. Vasta
lokakuun 9. päivä heidät
kuljetettiin Oslon, sieltä
junalla Tukholmaan ja lai-
valla Turkuun.

Samassa laivassa tuotiin
Suomeen myös 300 "sak-
salaismorsianta", jotka oli-
vat lähteneet saksalaisten
mukaan. Monilla oli lapsi
käsivarrellaan. Ihmetel-
tiin heitä, mutta ei jakset-
tu murehtia enää heidän
asioitaan, kun jokaisella
oli omissa asioissa huolta
tarpeeksi. Vangit saivat hyt-
tipaikat, mutta morsiamet
viettiin ruumaan. Hangossa
oli kolmen viikon karantee-
ni. Terveet pääsivät kotiin,
mutta Emil sai olla vain
yhden päivän kotona, kun
hänen piti lähteä tuberku-
loosiparantolaan. Kunto
alkoi vähitellen parantua,
mutta aina välillä piti olla
hoidettavana. Emil sai kär-
siä koko elämänsä vankeu-
sajan sairauksista, eikä
tervettä hänestä enää tullut.

Sodan hulluutta ja ironiaa

Pyhäjärven Kuusenmäelle
Kemin kautta tulleet kemi-
järväläiset evakot tiesivät,

että talon isäntä oli jäänyt
saksalaisten vangiksi Mak-
sniemessä. Talon väki mu-
rehti sitä, ja miten selviytyä
töistä. Evakoilla ei ollut
myöskään mitään tietoa ko-
tiansa kohtaloista tai pää-
systä takaisin Lappiin.

Eemilin joukko-osasto JP
6 osallistui elo-syyskuussa
1941 yhdessä saksalaisten
kanssa taisteluihin Itä-Kar-
jalaaan hyökätessä. Saksala-
laisilla ja suomalaisilla yk-
sikäillä oli suuret tappiot.
Moni talvisodassa samoilla
paikoilla Tolvajärvellä hen-
kensä säilyttänyt kaatui nyt
uudessa sodassa. Pyhäjär-
ven sankarihautaankin tuli
yhtenä päivänä Ristisalmen
taistelun osalta 16 kaatu-
nutta.

Olit itse kesätöissä sak-
salaisella maatilalla vuo-
sina 1970-1973. Sodassa
olleet miehet välttivät so-
dasta puhumista, varsinkin
he, jotka olivat selvinneet
Stalingradista haavoittu-
neena lentokoneen kyydis-
sä tai jääneet venäläisten
vangiksi itärintamalla. Ti-
lan työmies, 1921 syntynyt
Gustav Diercks sanoi
kuitenkin minulle kahden
kesken, että hänkin on ol-

Suome talen som politimester ved frigjorte russiske fange.

Suomalaisia ei ollut tässä vapautettujen joukossa. Alkuperäinen
kuvateksti: Neuvostovangit vapautetaan norjalaiselta vankileiriltä
toukokuussa 1945. Kuva: Eyolf Knutsen (1901–1995), Wikimedia Commons

lut Suomessa Karjalassa.
Hän totesi, että hyttysiä
oli miljoonia, sota oli yhtä
helvettä ja monta kaveria
kaatui. Hän muisti esim. san-
nat Tolvajärvi, Syväri, Salla
ja Petsamo. Myöhemmin
minulle selvisi, että 163.D
taisteli heinä-elokuussa
1941 Tolvajärven suunnal-
la, sitten Syväriellä, Sallassa
ja Petsamossa. Gustav oli
tavallinen saksalainen maa-
laispoika, jolta ei kysytty,
haluatko sotaan, eikä Emi-

liltä, tavalliselta vanhalta
reserviläiseltä, haluatko
vielä Lapin sotaan kaiken
jälkeen. Gustavin divisioo-
na vetäytyi 1944 Petsamos-
ta Karigasniemen kautta
Norjaan. Hän ei tiennyt
mitään Lapin polttamisesta,
kuten eivät muutkaan taval-
liset Wehrmachtin sotilaat.
Polttamisen hoitivat viivy-
tysjoukot.

Osmo Halonen

Lapin sodan vaiheissa ja vielä Norjassa suomalaiset joutuivat värväyskampanjan kohteiksi. Kuva: Pirkko Juntu

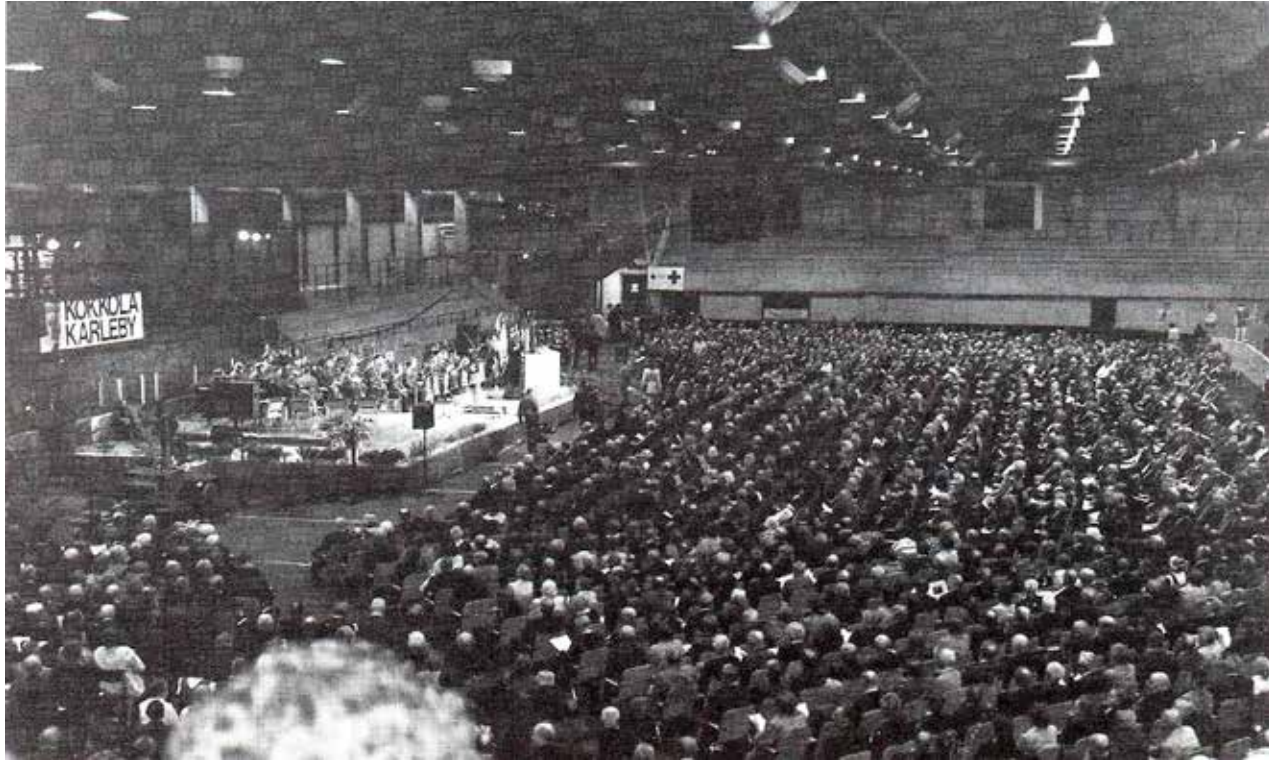
Norjan Tönsbergissä sijaitseva rangaistusleiri/vankileiri.
Kuva on uudehko, ei sota-ajalta.

Kansallinen veteraanipäivä elää ajassa mukana

Kiitollisuuden ja kunnian osoituksena sotiemme veteraaneille ja heidän isänmaamme hyväksi tekemälleen uhrautuvalla työllä kansakuntamme on nimennyt näille sankareille omistettun Kansallisen veteraanipäivän. Kansallinen veteraanipäivä järjestettiin ensimmäisen kerran itsenäisyytemme 70-vuotisjuhlavuotena 1987. Juhlapäivän ajankohdan perusteeksi valittiin yli viisi vuotta kestäneen sotakauden lopullinen päätyminen 27.4.1945 Lapin sodan päättymisen myötä. Nyt vietettynä juhlapäivänä Suomi on saanut elää rauhan oloissa jo lähes 80 vuotta.

Tämän vuoden Kansallisen veteraanipäivän pääjuhlaa vietettiin Turussa. Turku oli pääjuhlan isäntäkaupunkina jo kolmannen kerran. Veteraanipäivän teemana oli tänä vuonna ”Sotiemme opetukset – tulevaisuuden turvaksi”. Kolmannesta Kansallisesta veteraanipäivästä v. 1989 lähtien päivälle on vahvistettu aina jokin erityinen teema. Teemalistasta on havaittavissa, että teemat muodostavat yleensä tiettyjä muutaman vuoden mittaisia aihekokonaisuuksia. Nämä antavat kuvan siitä, mitkä asiat kulloisenakin aikana ovat olleet tärkeitä veteraanien merkitystä painottaessa. Oheisessa taulukossa on esitetty vuosittaiset Veteraanipäivän teemat sekä valtakunnallisen pääjuhlan pitopaikat.

Vuoden 2023 teeman voi katsoa ainakin jossain määrin poikkeavan luonteeltaan aikaisemmista. Se on perinteistä veteraaninäkökulmaa yleisempi. Teema on voimakkaasti vallitsevaan eurooppalaiseen ja myös yleismaailmalliseen turvallisuustilanteeseen sidoksissa.

Kansallisen veteraanipäivän pääjuhla järjestettiin 1993 Kokkolan jäähallissa. Jäähalli täyttyi 4000:sta sotiemme veteraanista.

sa. Ukraina kohdistuva Venäjän kansainväliset lait ja sopimukset rikkova raakalaismainen hyökkäys, tämän laaja kansainvälinen tuomitseminen ja näihin perustuva Ukrainan tukeminen sekä Suomen omat turvallisuusratkaisut mm. puolustusliitto Natoon hakeutumisen muodossa ovat selvästi olleet virikkeinä teeman määrittelylle. Koetut sotavuodet ja nykytilanne osoittavat, että isänmaan puolustuksesta on kaikissa oloissa pidettävä huolta. Oma puolustus on pidettävä kunnossa ja kriisitilanteita varten on pidettävä huoli siitä, että hyökkäys- tai muun uhan realisoituessa ei jäädä yksin.

Alkuvuosien teemoissa korostettiin erityisesti veteraanien perinnön siirtämisen ja veteraanien nuorisolle antaman esimerkin tärkeyttä kuten vuoden 1994 teemassa ”Veteraanien saavutukset – esimerkki nuorisolle”.

Vuosituhanne vaihtuessa ja veteraanisukupolven kuuluvien lukumäärän alkaessa hiipua veteraaniperinnön vaalimiselle annettiin entistä laajempi sisältö, kuten ”Veteraanien perintö uudella vuosituhanalla” vuonna 2000.

Sotaveteraanien ponnistusten korvaamatonta merkitystä maamme itsenäisyyden ja vapauden turvaamisessa on tuotu vuosien mittaan oikeutusti esiin useaan otteeseen. Hyviksi esimerkeiksi sopivat vuosi 1993, pääjuhla Kokkolassa ja teemana ”Sotiemme veteraanit – itsenäisyyden turvaajat, Isänmaan rakentajat”, sekä vuosi 1998, jolloin pääjuhlan järjestelyvastuu oli Vaasalla: ”Sotiemme miehet ja naiset – itsenäisyyden turva; Män och kvinnor i våra krig – värnet för vår självständighet”. Jälkimmäisessä teemassa on hu-

mionarvoista, että siinä ensimmäisen kerran tuotiin konkreettisesti esiin naisten rooli sotaponnistuksissa (lotat, sotalasket, rintamaja kotirintamanaiset). Vaasan juhla oli luonnollista, että teema oli kirjattu myös ruotsiksi. Vaasan vuodesta lähtien näin on tehty aina, tätä ennen vain Helsingin ollessa isäntäkaupunkina v. 1992. Vielä vuosina 2004 (”Veteraanien perintö – vapaa isänmaa”) ja 2005 (”Kiitos veteraanit – meille kallis on maa”) palattiin tähän teemakokonaisuuteen. Veteraanit olivat sotiin osallistuessaan pääosin nuorukaisia. Sotien jälkeen heillä oli edessään pitkä työrupeama yhteiskunnan eri tehtävissä. Veteraanien merkitys maamme jälleerakennuksessa onkin säilynyt kestoaiheena vuosittaisia teemoja valittaessa. Esimerkeiksi sopivat teemat ”Veteraanien työ –

kansakunnan peruskallio” (1991), ”Sotiemme veteraanit – uutterat jälleerakentajat” (1996), ”Veteraanien työ – hyvinvointimme perusta” (2006) ja ”Jälleerakentamisen sankarit” (2012). Sotaveteraanit ovat tyypillisesti vahvasti isänmaallisia. Vuosituhannen vaihduttua tämä tuotiin esiin myös Veteraanipäivän teemavalinnoissa. Vuonna 2001 turvauduttiin Maamme-laulun tekstiin ”Ei vetä rantaa rakkaampaa” ja 2002 julistettiin toisen rakastetun laulun sanoin ”Kotimaani ompe Suomi”. Isänmaallisuuteen kytkeytyy myös usko tulevaisuuteen: ”Tämä maa ei koskaan sortua saa – Eläköön Suomi!” (2015).

Veteraanit vaikenivat hyvin pitkään sota-ajan kokemuksestaan. Syynä olivat sekä henkilökohtaiset traumaattiset kokemukset sodan tapahtumista että pitkään julkisuudessa vallinnut kielteinen ilmapiiri veteraaneja kohtaan. Viimeisten vuosikymmenten kuluessa tilanne on kuitenkin ratkaisevasti muuttunut. Veteraanien asiasta on tullut koko kansan asia. Uudella vuosituhanella ”hiljaiset vuodet” ovat päättyneet ja on saatu kuulla runsaasti myös veteraanien yksilötason kokemuksia ja muistoja sotavuosilta. Kansakunnan muisti on rikastunut merkittävästi näiden kertomusten ansiosta. Tämä on heijastunut myös Veteraanipäivän teemoihin: ”Jotakin ehkä tietäisin, olinhan siellä minäkin” (2003, Seinäjoki), ”Vapaus muistaa” (2008) ja ”Kuule tuhannet tarinat” (2010).

Sotaveteraaneja on keskuudessamme enää vajaat 3000 (näistä alle puolet miehiä) ja joukko hupenee korkean keski-ikä (98 vuotta) johdosta nopeasti. Tulevaisuudenusko maamme menestymistä kohtaan on säilynyt veteraanien keskuudessa kuitenkin korkealla. Myös tämä näkökulma on tuotu esiin aina viime vuosien asti Veteraanipäivän teemoissa: ”Kiitollisina kohti tulevaisuutta” (2014), edellä jo mainittu ”Tämä maa ei koskaan sortua saa – Eläköön Suomi!” (2015) sekä ”Maamme versoo uutta” (2022).

Veteraanit ovat ottaneet käyttöön toimintansa perusteita kuvaamaan tunnuslau-

Vaasassa Kansallista veteraanipäivää vietettiin 27.4.2023 laskemalla seppele Suomen Vapaudenpatsaalle. Sepeleitä laskemassa sotaveteraani Iisakki Saarnisto (98 v.), evl. Pasi Heinua, kaupunginhallituksen vpj. Marko Heinonen ja pastori Eva Thölix

Pohjanmaan aluetoimisto päällikkö evl. Pasi Heinua esittämässä Pohjanmaan aluetoimiston tervehdystä veteraaneille. Kunniaavartiossa reserviläiset Hannu Isomöttönen (vas.) ja Juha Ala-Aho.

Sotaveteraaneille rakas Suomen Vapaudenpatsas oli luonnollinen valinta Vaasassa vuonna 1998 järjestetyn Kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan ohjelman kansikuvaksi.

seen ”Veljeä ei jätetä”. Tätä on sittemmin käytetty yleisesti myös muissa yhteyksissä kuvaamaan yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyyden korostaminen eri veteraaniryhmien keskuudessa, eri ikäluokkien välillä ja yhteiskunnassa yleisesti on saanut heijastuksen myös Veteraanipäivän teemoissa: ”Veljeä ei jätetä – nuoria ei unohdeta” (2013), ”Kansallinen veteraanipäivä – Sinun veteraanipäiväsi” (2017), ”Yhdessä eteenpäin” (2018) ja ”Ihmisten välillä hyvä tahto” (2021). Kansallista veteraanipäivää vietetään toistaiseksi nyky muodossaan (valtakunnallinen pääjuhla sekä kuntakohtaiset juhlat) vuosi kerrallaan. Päivä säilynee pysyvästi kalentereissa,

mutta viettotapa tulee pohdittavaksi, kun veteraaneja ei ole enää mukana juhliin osallistumassa. Juhlapäivä saanee jonkin muotoisen muisto- ja perinnepäivän luonteen. Ehkäpä vielä niin, että kaikkien sodassa isänmaata ja sen itsenäisyyttä puolustaneiden (kaatuneet sankarivainajat, sotainvalidit ja sotaveteraanit, lotat ja rintamanaiset) muistoa kunnioitetaan yhteisesti. Mutta siihen asti, nauttikaamme veteraanien läsnäolosta niin kauan kuin heitä on keskuudessamme.

Ilkka Virtanen

Ensimmäinen veteraanijuhla oli osa itsenäisen Suomen 70-vuotisjuhla. Lahden pääjuhlassa seitsemälläkymmenellä Suomen lipulla koristeltu suurhalli täyttyi noin 10000 veteraanista.

Kansallinen veteraanipäivä Valtakunnallisen pääjuhlan pitopaikka ja tema vuosittain Den nationella veterandagen Ort och tema för den riksomfattande huvudhögtiden varje år		
1987	Lahti - Lahtis	Ei vahvistettua teemaa - Inget bekräftat tema
1988	Rovaniemi	Ei vahvistettua teemaa - Inget bekräftat tema
1989	Mikkeli - St. Michel	Nuoriso sekä veteraanien perinnön ja perinteiden siirtäminen nuoremmille sukupolville
1990	Turku - Åbo	Nuoriso veteraanien työn jatkajana
1991	Tampere - Tammerfors	Veteraanien työ - kansakunnan peruskallio
1992	Helsinki - Helsingfors	Itsenäinen kansa - veteraanien työn jatkaja Vi - ett självständigt folk för vidare arvet från veteranerna
1993	Kokkola - Karleby	Sotiemme veteraanit - itsenäisyyden turvaajat, Isänmaan rakentajat
1994	Kuopio	Veteraanien saavutukset - esimerkki nuorisolle
1995	Oulu - Uleåborg	Sotiemme veteraanit 50 vuotta rauhan töissä
1996	Lappeenranta - Villmanstrand	Sotiemme veteraanit - uutterat jälleenrakentajat
1997	Kajaani - Kajana	Sotiemme veteraanit - vapautemme tae
1998	Vaasa - Vasa	Sotiemme miehet ja naiset - itsenäisyyden turva Män och kvinnor i våra krig - värnet för vår självständighet
1999	Jyväskylä	Vaalien sotiemme veteraanien perintöä - Hedrande våra krigsveteraners arv
2000	Joensuu	Veteraanien perintö uudella vuosituhanella - Veteranernas arv på det nya årtusendet
2001	Kotka	Ei vettä rantaa rakkaampaa - Där livets hav oss gett en strand
2002	Espoo - Esbo	Kotimaani ompi Suomi! - Tusen sjöars land!
2003	Seinäjoki	Jotakin ehkä tietäisin, olinhan siellä minäkin - Därom kan jag ge besked, ty jag var med

2004	Pori - Björneborg	Veteraanien perintö - vapaa isänmaa - Veteranernas arv - ett fritt fosterland
2005	Tornio - Torneå	Kiitos veteraanit - meille kallis on maa - Tack veteraner - vårt land är oss dyrt
2006	Hämeenlinna - Tavastehus	Veteraanien työ - hyvinvointimme perusta - Veteranernas arbete - grunden för vår välfärd
2007	Helsinki - Helsingfors	90 vuotta itsenäisyyttä - taival jatkuu - 90 år självständighet - färden fortsätter
2008	Kouvola	Vapaus muistaa - Frihet att minnas
2009	Iisalmi - Idensalmi	Aika kantaa viestiä - Tiden bär budskapet
2010	Tampere - Tammerfors	Kuule tuhannet tarinat - Hör tusentals berättelser
2011	Turku - Åbo	Viesti kulkee - vetovastuu vaihtuu - Budskapet förs vidare - vi yngre tar över
2012	Espoo - Esbo	Jälleenrakentamisen sankarit - Återuppbyggnadens hjältar
2013	Jyväskylä	Veljeä ei jätetä - nuoria ei unohdeta - Kamraten lämnas ej - ungdomen glöms inte
2014	Mikkeli - St. Michel	Kiitollisina kohti tulevaisuutta - Tacksamma emot framtiden
2015	Hämeenlinna - Tavastehus	Tämä maa ei koskaan sortua saa - Eläköön Suomi! - Aldrig förtryckas skall detta land - leve Finland!
2016	Oulu - Uleåborg	Vastavirtaan nousee lohen suku - Motströms stiger laxarnas släkte
2017	Lahti - Lahtis	Kansallinen veteraanipäivä - Sinun veteraanipäiväsi - Nationella veterandagen - Din veterandag
2018	Helsinki - Helsingfors	Yhdessä eteenpäin - Framåt tillsammans
2019	Kuopio	On aika muistaa - Det är dags att minnas
2020	Tampere - Tammerfors (per. koronan takia)	Ihmisten välillä hyvä tahto - Välvilja mellan människor
2021	Tampere - Tammerfors	Ihmisten välillä hyvä tahto - Välvilja mellan människor
2022	Lappeenranta - Villmanstrand	Maamme versoo uutta - I vårt land spirar det nya
2023	Turku - Åbo	Sotiemme opetukset - tulevaisuuden turvaksi - Lärdomar av våra krig - för vår framtida säkerhet
2024	Vaasa - Vasa	Ei vahvistettu - Ej bekräftat

Kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan järjestämispaikkakunnat ja teemat 1987–2024 Ilkka Virtanen

Partiolaiset vaalivat veteraanien muistoa Kokkolassa

Kokkolan kaupunki on sopinut paikallisten partiolippukuntien kanssa kansallisen veteraanipäivän vuosittaisen seppeleiden laskun. Partiolippukunta Halkokariset laskevat seppeleen Kokkolassa Veteraanikivelle, kun taas Lohtajalla Teiskuveljet ja Kälviällä Metsäveikot suorittavat vastaavan kunniakäynnin

paikkakuntiansa sankarihaudoille. Kälviän Metsäveikot vastaavat myös Ullavan sankarihaudalle laskettavasta seppeleestä. Tällä tavalla nuorten sukupolvi pääsee tutustumaan veteraaneihin ja heidän perintönsä vaalimiseen.

Terho Tattari

Kansallisen veteraanipäivän seppeleen laskusta Annan hautausmaan Veteraanikivelle Kokkolassa vastasivat partiolippukunta Halkokaristen jäsenet Toivo Porvari, Visa Nissinen ja Santeri Perälähti. Lippuvartiosta seisoivat Anni Joki, Pyry Nissinen ja Kia Carlsson. Muistomerkin kunniavartion muodostivat reservin majurit Jari Myllymäki ja Kimmo Tastula.
Kuva: Eero Muhonen

Miksi vapaussota?

105 vuotta sitten Suomessa käytiin sota, jonka nimestä on edelleen erilaisia mielipiteitä. Nuijasota on nuijasota, Suomen sota on Suomen sota, talvisota on talvisota siinä missä jatkosota on jatkosota – vaan mikä on osuvin nimitys Suomessa vuonna 1918 käydylle sodalle?

Vuoden 1918 tapahtumia on käsitelty sadoissa tieteellisissä tutkimuksissa, kaunokirjallisuudessa ja muunlaisissa teoksissa. Kyseessä lienee tutkituin ajanjakso Suomen historiassa.

Kiistatonta on, että vuonna 1918 punakaartilaiset yrittivät kaapata vallan maailman kansanvaltaisimmalta eduskunnalta ja sen asettamalta hallitukselta. Siihen heitä yllyttivät Venäjällä vallan Leninin johdolla kaapanneet bolševikit.

Lenin lupasi aseita, lupasi pa kaikenlaista muutakin tukea Suomen punakaarteille. Venäjä tunnusti punaisten vallankumouhallituksen eli kansanvaltuuskunnan Suomen hallitukseksi ja kävi sotaa laillisen hallituksen eli valkoisten joukkoja vastaan.

Onnistuessaan Suomessa olisi tapahtunut **vallankumous**, kuten edellisessä vuonna 1917 Venäjällä tapahtui, tapahtui kahteenkin otteeseen, maaliskuun ja lokakuun vallankumoukset, mutta koska yritys Suomessa epäonnistui, siitä tuli **kapina**, joka oli kansan suussa varsin arkinen ja yleinen nimitys pitkään.

”Se tapahtui kapinan aikaan”, saatettiin aivan yleisesti sanoa. Punaisten kutsuivat itseään kapinallisiksi ja myös valkoiset nimittivät heitä kapinallisiksi.

Kapina- tai punakapinanimitys, tietyistä neutraalisuudestaan huolimatta, on viime sotien jälkeen jäänyt vähälle käytölle, ja vaikea on uskoa sen paluuseen. Se on historiallisen todellisuuden kannalta oikeastaan vahinko, kapina on osaltaan kuvaava termi tapahtumille.

Juridisesti kapina on tietenkin rikos. Se on rikos valtiota ja laillista yhteiskuntajärjestystä vastaan. Kapina on kuitenkin siitä erikoinen rikos, että siitä tulee tuomittavaa vain, jos se epäonnistuu – muistakaamme vaikka jääkäri liikkeen historiaa.

Aikoinaan ääriivasemistolisissa piireissä puhuttiin oikeaoppisesti **luokkasodasta**, omistavien ja omistamattomien luokkien välisestä kamppailusta. Sillä haluttiin marxilaisittain selittää, että vuoden 1918 sota johtui yhteiskunnallisesta sorrosta ja oli siksi oikeutettu. Käytännössä kommunisteille sota oli luokkasota

ja sosialidemokraateille kansalaissota 1920-luvulta pitkälle eteenpäin.

Itse sodan aikana luokkasotanimitystä käytettiin vähän. Neuvostoliiton romahdettua sanaa on kuullut yhä harvemmin, ja luokkasota onkin poistumassa sodan nimien taistelukentältä selvän tappion kärsineenä.

Samoin on käynyt väinölinnamaiselle vedätykselle, nimittäin **torpparisodalle**, mutta ei siitä sen enempää muuta kuin että molemmilla puolilla taisteli torppareita jokseenkin yhtä paljon. Torpparisota, saati **torpparikapina** ei ole onnistunut kuvaus vuoden 1918 tapahtumille Suomessa.

Sitten on tämä aiemmin niin yleinen **kansalaissota**. Ei ole sinällään kiistely siitä, etteivätkö saman valtion kansalaiset käyneet sotaa toisiaan vastaan. Tässä mielessä kyseessä oli kansalaissota. Nimitys yleistyi sotien jälkeen etenkin 1960-luvulla ja oli yleisimmillään 1970–1980-luvuilla.

Joskus puhutaan **veljessodasta**, mikä on totta sekin, eräissä harvinaisemmissa tapauksissa jopa sananmukaisesti. Kattavaa nimeä veljessodasta ei sodalle saa, ellei sitten halua ajatella asiaa runollisemmin ja sodan kiistatta traagista luonetta korostaen.

Kansalaissota-nimitys on veljessotaa ja kapinaa yleisempi. Se syyllistää molempia osapuolia yhtä paljon. Sota oli hävinneelle osapuolelle selkeä trauma. Kansalaissota-nimityksen käyttö sopi vasemmistolaisittain ajatteleville, sillä se peitti historiallisen tosiasian: punaisen nousun

demokratiaa vastaa. Suomessahan oli ajan oloihin nähden poikkeuksellisen kansanvaltainen yhteiskuntajärjestelmä.

Kansalaissota-termi luo mielikuvan, että kyseessä oli suomalaisten keskinäisen välienselvittely ilman muita tavoitteita. Näin venäläisten tai miksei saksalaistenkin osuutta voitiin tarkoituksenmukaisesti vähätellä. Sota ei kuitenkaan ollut pelkkää kansalaissotaa. **P. E. Svinhufvudin** johtaman Suomen senaatin eli maan laillisen hallituksen päämäärin ei kuulunut kansalaissodan aloittaminen.

Sodan alkuvaiheessa sotaa kutsuttiin kansalaissodaksi myös valkoisten poliitikojen puheissa, valkoisen Suomen sanomalehdissä ja ylipäällikkö **Manner-**

heimin päämajassa. Sodan kuluessa sen nimitys vaihtui ja vakiintui vähitellen vapaussodaksi.

Kansalaissodalle rinnakkainen **sisällissota**-nimitys on ajateltu sikäli ehkä kelloisemmaksi, että sisällissodassa ovat vastakkain saman maan kansalaiset ja yleensähan siihen on sekaantunut myös vieraita valtioita, mainittakoon vaikka Espanjan sisällissota.

Sisällissodan kurssi on ollut viime vuosikymmeninä vahvassa nousussa kansalaissodan kustannuksella. Siihen vaikutti varsinkin professori **Heikki Ylikankaan** kirja *Tie Tampereelle* (1993). Ylikangas on itse asiassa antanut ymmärtää keksineensä sisällissota-termin. Ainakin hän on ollut sen tunnetuin lansee-

raaja ja menestyksekkäs seläin.

Tätä nykyä sisällissota onkin historiantutkimuksessa ja mediassa yleisin nimitys. Moni kokee sen neutraaliksi termiksi, joka ei loukkaa ketään. Näyttää siltä, että sisällissota nimityksenä ymmärretään kansalaissotaaakin pehmeämmäksi ja vähemmän ideologista latausta sisältäväksi. Kielitieteen kannalta kyseessä on kuitenkin väärinkäsitys.

Pohjimmiltaan sisällissota ja kansalaissota ovat nimittäin samaa juurta sanoina. Englannin *civil war* pitäisi itse asiassa kääntää suomeksi kansalaissodaksi, sillä läntisissä kielissä sanan *civil* lähtökohta on latinan kansalaista tarkoittava *civis*.

Sisällissota ei siis periaatteessa eikä kielitieteen kannalta omaa kansalaissotaa vähemmän ideologista latausta, kuten professori **Ohto Manninen** on eri yhteyksissä todennut.

Molempien termien – niin kansalais- kuin sisällissodan – käyttämisessä on se ongelma, että ne mitätöivät sodan historiallisen merkityksen. Ei sodassa ollut kyse pelkästään suomalaisten – punaisten ja valkoisten – keskinäisestä nahistelusta.

Vapaussota-nimitys oli käytössä laillisen hallituksen puolella alusta alkaen, ja siihenhän juuri valkoisen ydinjoukon muodostaneet aktivistit ja jääkärit olivat vuosia valmistautuneet. Kansalais- tai sisällissotaa he eivät halunneet, vaan venäläiset pois maasta. Sota alkoi tammisunnuntaina 1918 venäläisten aseistariisunnalla Pohjanmaalla ja vasta sodan päätyttyä maa oli vapaa vieraista, kutsu-mattomista sotavoimista. Sodan alku oli selkeästi Suomen sotaa Venäjää vas-

taan.

Sekä valkoiset että punaiset puhuivat sodan aikana vapaussodasta, mutta vapaus tarkoitti heille eri asioita. Punaisten halusivat vapautua porvarien ikeen alta – he siis hakivat uudenlaista yhteiskunnallista vapautta. Valkoiset puolestaan halusivat vapautua venäläisestä sotaväestä ja he taistelivat vapauttaakseen Suomen valtiollisesti Venäjältä.

Punaisten kansanvaltuuskunta kutsui julistuksessaan sodan alettua 28. tammikuuta ”kansan vapautustaisteluksi herroja ja kapitalisteja vastaan”.

Punaisten propagandisti **Kasper Tanntu** kirjoitti puolestaan helmikuussa 1918 monissa työväenlehdissä julkaistun runon *Pyhä sota*, jossa hän kehotti tovereita tarttumaan kivääriin, koska alkanut oli ”pyhä vapaussota”, niin kuin Tanntu kirjoitti: *”Toveri, kivääri käteen ota / alkanut on pyhä, siunattu sota. // Rivihin kiiruhda, kivääri ota / alkanut on pyhä vapaussota.”*

Vapaussodasta tuli sodan jälkeen valkoisen Suomen virallinen nimitys aina lakitekstejä ja vapaussodan muistomitaleita myöten. Puolustusvoimissa nimitys on säilynyt käytössä näihin päiviin saakka, jos kohta harapointiakin esiintyy. Vapaussota synnytti Suomen armeijan, mutta sitä ei aina Puolustusvoimissa muisteta.

Puolustusministerikauteeni vuosina 2015–2019 osuivat monet itsenäistymisvaiheen satavuotismuistot ja yrittin osaltani eri juhallisuuksissa ja kirjoituksissa esimerkkiä näyttämällä kannustaa vapaussota-sanan aktiivisempaan käyttöön.

Vapaussota on sana, jota

ei tarvitse häpeillä. Vapausoturi on hieno sana samoin kuin viime sotien veteraani on kunniakansalainen.

Vapaussota-nimen käyttöä puoltaa asiallisesti ottaen sekin, että Suomi solmi Tarton rauhansopimuksen Neuvosto-Venäjän kanssa vuonna 1920. Luokkasodan, veljessodan, kansalaisaati sisällissodan rauhaa ei siis Tartossa solmittu. Tammisunnuntaina alkanut vapaussota sai sinettinsä Tarton rauhassa ja itsenäisen Suomen rajat Tartossa vahvistuksensa.

Suomen itsenäisyydelle valkoisten voitto oli välttämätön. Vapaussota oli näin ollen myös **itsenäisyysota**, koska sillä varmistettiin Suomen valtiollinen itsenäisyys ja kansanvaltainen valtiomuoto. Itsenäisyysota on kuitenkin tekemällä tehty nimitys, eikä sitä paljo käytössä näekään.

Paljoa ei näe käytössä myöskään professori **Henrik Meinanderin** käyttämää termiä **ensimmäinen maailmansota Suomessa**. Sota Suomessa oli pääosin ketjureaktiota ensimmäisestä maailmansodasta. Kyllä, maailmansota oli johtanut Venäjän vallankumoukseen ja Suomen itsenäisyysjulistukseen. Mutta on terminä kankea, eikä se siksi tulle yleistymään.

Toisaalta on syytä muistaa sekin, että vapausoturit eivät nousseet taisteluun yksinomaan venäläisiä vastaan, vaan heillä oli myös tarkoitus tukahduttaa maassa Venäjän vallankumouksen seurauksena rehtottanut anarkia ja rauhoittaa maa sekä palauttaa laillinen järjestys. Vapaussodan rinnalla kulki siis sisäisen taistelun juonne, mutta vapaussotaa valkoiset vapausoturit joka tapauksessa kivat käyvänsä.

Sota vuonna 1918 oli

Vapaussodan voitonparaati Helsingissä 16.5.1918

kansallinen onnettomuus. Materiaaliset vahingot koettelivat kansakunnan kestäkykyä: palaneet talot, ryöstetyt omaisuudet. Suurinta huomiota sai kuitenkin terrori: tuhannet surmansa saaneet miehet, naiset ja lapset. Punakaartilaiset murhasivat joukoittain sotavankeja ja siviilejä. Valkoinen reaktio punaiseen terroriin oli ankara, kohtuutonkin (ainakin tästä päivästä katsottuna) mutta on muistettava, että kyseessä oli pitkälti nimenomaan reaktio: ilman anarkiaa ja punakapinaa ei olisi ollut punaista terroria, eikä ilman punaista terroria olisi ollut valkoista kostoa tai sisällissodille niin ominaista koston kierrettä.

Kun kapinaan oli lähdetty, oli sisällissota väistämätön. Aikalaislogiikan mukaisesti sodan aloittajaa pidettiin

itse vastuullisena niistä seuraavista, jotka se tappion koittaessa joutui kärsimään. ”Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu” -henkisesti.

Tätä historian lainalaisuutta – syytä ja seurausta – olisi suomalaisen median useamminkin pysähdyttävä miettimään, eikä alituisen vain hekumoida valkoisella terrorilla tapahtumasarjan taustoista kertomatta. Näin tapahtumat näyttäytyvät nykyihmiselle käsittämättömän raakuuksina ja sodan valtiollinen merkitys jää toissijaiseksi.

Mielestäni punakapinan aloittaminen oli suurin Suomessa viime vuosisadalla

tehty virhe, se oli suoraan sanoen poliittinen järjettömyys, josta vastuu on silloisen sosialidemokraattisen puolueen johdolla. Vastuuta ei pese pois kapinallisten myöhemmät kärsimykset. Kapina kansanvaltaa vastaan johti tuhansien suomalaisten kuolemaan, mitaamattomiin inhimillisiin kärsimyksiin ja suuriin taloudellisiin vahinkoihin.

Onnistuessaan punakapina olisi johtanut Suomen ajautumiseen yhdeksi neuvostotasavallaksi Ukrainan, Georgian ja monen muun tavoin. Olisimme saaneet kärsiä Leninin ja Stalinin hirmutöistä, joukkomurhista ja joukkoteloituksista. Ei

olisi ollut mitään talvi- ja jatkosotaa, sillä itsenäistä Suomea ei olisi ollut, mitä puolustaa.

Keväällä 1918 Suomessa käytiin vapaussotaa, josta tuli myös sisällis-, kansalais- tai veljessota. Vapaussota on valtiopoliittisesti osuvin termi, joten jos olisi valittava vain yksi nimi, olisi valinta helppo.

Vapaussota varmisti itsenäisyyden lisäksi kansanvallan. Kyse on perusrarvoista, joiden varaan Suomea rakennetaan tänäkin päivänä. Vapaussota kertoo meille tapahtumasarjan historiallisen merkityksen. Käyttäkäämme siis rohkeasti sitä, mutta toki muitakin saa vapaassa maassa käyttää – kunhan ymmärtää historian moninaisuuden.

Suomalaisen historiantutkimuksen *Grand Old Man*, edesmennyt akateemikko **Eino Jutikkala** kerran totesi, että ei vaan rakkaalla lapsella vaan myös pahalla pojalla on monta nimeä.

Nykyilmapiiri saattaa vaatia jonkinmoista siviilirohkeutta puhua vapaus-

sodasta. Helpompaa on mennä virran mukana ja puhua sisällissodasta. Se ei kuitenkaan saa olla ainut oikea ja sallittu nimitys moniäänisessä yhteiskunnassa.

Virossa vapaussota-nimitys on voittaja, vaikkei sota Suomen vastaavasta sodasta Virossa paljoakaan poikennut lähtöasetelmiltään. Virossa ei käydä keskustelua vapaussodan nimestä. Kävikö niin, että puolen vuosisadan mittainen neuvostomiehitys jäädytti virolaisille vapaussota-termin, kun taas virallinen Suomi YYA:n aikana ja suomettumisen vuosina sekä vielä jonkinlaisina jälkisuometumisen korahduksina vähitellen kääntyi vapaussota-termiä vastaan?

Kun aikaa kuluu, niin tulevaisuudessa vapaus-, talvi- ja jatkosodat nähdään yhä enemmän ja enemmän jatkumona, Suomen 1900-luvun ensimmäisen puoliskon vapaustaisteluna. Näinhän näiden sotien ylipäällikkö **Mannerheim** muistelmissaan toteaa.

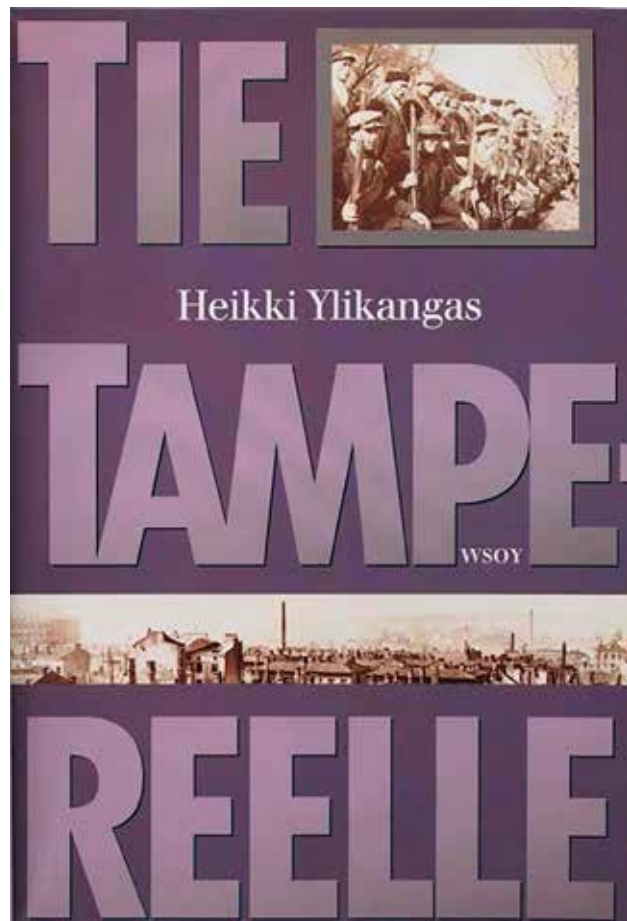
Mannerheimin ajatus vapaussodasta ja myöhemmistä sodista näkyy jo talvisodan ensimmäisessä päiväkäskyssä:

”Tämä sota ei ole mitään muuta kuin Vapaussotamme jatkoa ja loppunäytös. Me taistelemme kodin, uskonnon ja isänmaan puolesta.”

Suomi on ainoa ensimmäisen maailmansodan yhteydessä itsenäistynyt maa, joka on kaiken aikaa säilyttänyt itsenäisyytensä ja kansanvaltaisuutensa. Vuoden 1918 tärkein perintö onkin juuri itsenäisyyden ja kansanvallan, mutta myös sananvapauden ja oikeusvaltion säilyminen. 105 vuotta sitten vapaus ei tullut vaivatta, vaan siitä maksettiin raskas uhri. Vuoden 1918 sota oli Suomen vapaussota.

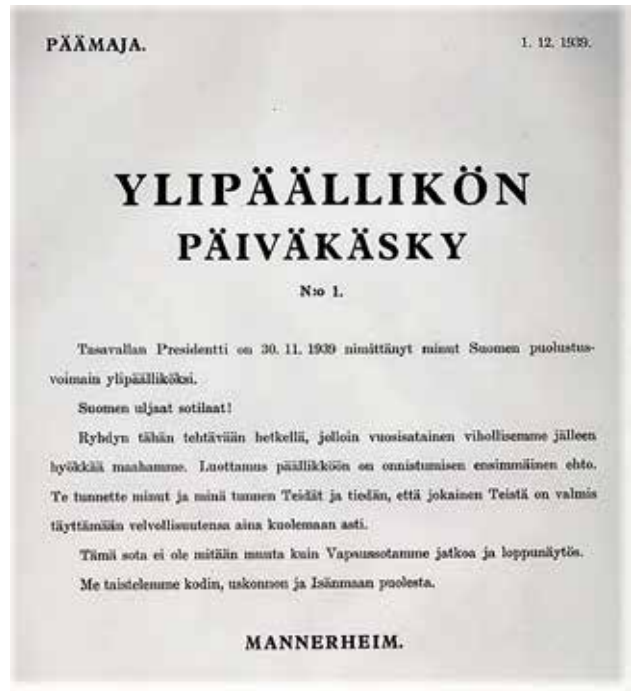
Jussi Niinistö
Kannuksen kaupunginjohtaja

Kirjoitus perustuu esitelmään Suomen Vapaussota 1918 -näyttelyn avajaisissa 13.5.2023 Haminassa.

Kasper Tanntu kirjoitti helmikuussa 1918 työväenlehtiin runon Pyhä sota:

”Toveri, kivääri käteen ota alkanut on pyhä, siunattu sota. Rivihin kiiruhda, kivääri ota alkanut on pyhä vapaussota.”

Kansallinen veteraanipäivä 27.4.2023 Ylivieskassa

Maanantaina 15.5.2023 vietettiin valtakunnallista miinanraivauksen perinnepäivää. Tärkeä osa suomalaista merisodankäyntiä on kyky turvata meriyhteistyksiä miinauhalla. Perinnepäivän päätapahtumaa vietettiin Turussa Forum Marinumissa ja valtakunnallisesti kullekin miinanraivaajamuistomerkillä suoritettiin kunniakäynnit. Miinanraivauksen perinnepäivää vietetään yhdessä Merivoimien 4. Miinantorjuntalaivueen perinnepäivän yhteydessä.

Kalajoen Reserviupseerikerho toimi paikallisen tapahtuman pääjärjestäjänä Keskuskarin venesatamassa. Vuonna 2002 16 kalajokisen miinanraivaajaveteraanin työn muistoksi pystytetyille muistomerkillä seppeleen laskivat viimeinen kalajokinen elossa oleva miinanraivaajaveteraani

Kunniavartiossa reservin alikersantit Marko Lehto (etualalla) ja Reijo Kotka.
Kuva: Jouko Liikanen

Miinanraivauksen perinnepäivä 15.5.

Jaakko Ojala (93) sekä kotiseutuneuvos Aila Siirilä.

Jaakko Ojala oli juuri 20 vuotta täyttäneenä vuonna 1950 varusmiespalveluksessa, josta miinanraivaustehtävissä viisi kuukautta mm. Kotkan edustalla. Tasavallan presidentti palkitsi kaikki elossa olevat miinanraivaajaveteraanit kansallisena veteraanipäivänä 27.4.2022 Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalilla.

Tilaisuuden musiikista vastasi Kalajoen mieskuoron lauluryhmä, joka esitti aluksi Laulu Suomelle -kappaleen sekä tilaisuuden päätteeksi Veteraanin iltauudon.

Kalajoen Reserviupseerikerho toivottaa terveyttä Jaakko Ojalalle ja kiittää tärkeästä isänmaan eteen suoritetusta työstä!

Sami Salmu

Reserviupseerikerhon sihteeri, yll. (res.) Eero Lehto tervehtimässä miinanraivaajaveteraani Jaakko Ojalaa (93).
Kuva: Timo Taari

Kaatuneiden muistopäivä 21.5.2023 Kokkolassa

Marian hautausmaan sankaripatsaalla maanpuolustusjärjestöjen seppeleen laskivat majuri (res.) Kari Autio ja ylikersantti (res.) Jan Snåre. Kuva: Eero Muhonen

Kaarlelan sankarimuistomerkillä Puolustusvoimien seppeleen laskivat Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Pasi Heinua ja everstiluutnantti (evp.) Kai Nyman.
Kuva: Eero Muhonen

Kaatuneiden muistopäivä Himangalla

Sotaveteraani Pentti Keskikuru lausui kaatuneiden muistopäivän seppeleenlaskujen jälkeen Himangan kirkon sankarimuistomerkillä Anna-Mari Kaskisen runon Puolesta isänmaan. Pentti Keskikuru on Himangan viimeinen elossa oleva viime sotiemme veteraani. Kunniavartiossa olivat partiolippukunta Himangan Nuotioveljien ja Kalajoen Reserviupseerit ry:n edustajat.
Kuva: Susanna Harmaala

Kapteenien kunnianosoitus Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä

Kalajoen Reserviupseerikerho suoritti perinteisen kerhon kapteenien seppeleenlaskun Kalajoen kirkon sankarihautausmaalla Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4.6.2023. Seppeleen laskivat kapteenit Eero Laukkanen, Oiva Utriainen ja Pasi Pääkkönen. Suomen lippua kanto kapteeni Heikki Gummerus.

Lippuvartiossa yliluutnantti Eero Lehto sekä luutnantti Tuomas Laakko. Kunniavartiossa muistomerkillä kapteeni Sami Salmu sekä kapteeni Jari Vähäkainu.

Teksti: Sami Salmu Kuva: Riitta Lehto

Ylennykset Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien piirin alueella 4.6.2023

Tasavallan presidentti on Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4. kesäkuuta 2023 ylentänyt yhteensä 1349 reservin upseeria ja erikoisupseeria, joista Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien piirin alueella kapteeniksi neljä, yliluutnantiksi kolme, merivoimien yliluutnantiksi yksi ja luutnantiksi yksi henkilö.

Kapteeniksi

HAANPÄÄ Harri Juhani Ylivieska
LAHTINEN Tero Tapio Veteli
MAUNUKSELA Ari Juhani Kokkola
SALMU Sami Olli Iisakki Kalajoki

Yliluutnantiksi

AIHIO Niko Iiro Sakari Toholampi
ERKKILÄ Matti Elias Haapajärvi
MEHTÄLÄ Juha Pekka Haapajärvi

Yliluutnantiksi (Merivoimat)

HAUTALA Antti Tapani Kokkola

Luutnantiksi

MUSTONEN Tatu Markus Ylivieska

PUOLUSTUSVOIMAIN LIPPU- JUHLAN PÄIVÄN KUNNIAMERKIT KESKI-POHJANMAAN MAAN- PUOLUSTAJIEN PIIRIN ALUEELLA 4.6.2023

Tasavallan Presidentti, Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien suurmestari, on päättänyt antaa ansioituneille Suomen kansalaisille seuraavat kunniamerkit Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4.6.2023:

Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki

KOIVUNIEMI, Alpo Kauko, insinööri, Pietarsaari

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi

ESKOLA, Arto Mikael, sektorijohtaja, Nivala

Suomen Leijonan ansioristi

NIVALA, Jyrki Tapio, sotilasmestari, Haapajärvi
OLKKONEN, Teuvo Kalevi, palvelupäällikkö, Haapajärvi

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein

TIKKANEN, Eero Juhani, varastonhoitaja, Ylivieska
VIERIMAA, Seppo Kari Antero, asentaja, Nivala

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali

MURISOJA, Juha Matti, räjähdetyöntekijä, Haapajärvi
SANTONEN, Olavi Antero, räjähdetyöntekijä, Haapajärvi

Ylennyksiä MPK Pohjanmaan maanpuolustuspiirissä

Seuraavat Pohjanmaan maanpuolustuspiirin sitoutuneet kouluttajat ja toimijat on ylennetty Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4.6.2023 seuraaviin sotilasarvoihin reservissä:

Kapteeniksi

Harri Haanpää
Sami Rintala
Sami Salmu

Kersantiksi

Matti Hautamäki
Mortti Pihlajamäki

Ylivääpeliksi

Toni Haukirauma

Alikersantiksi

Tuomas Laitila
Marko Kohtala
Joonas Kärki

**Lämpimät onnittelut koko Pohjanmaan
maanpuolustuspiirin puolesta kaikille
ylennetyille ja palkituille!**

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin alueella toimivien Puolustusvoimien aluetoimistojen päälliköiden ylentämät aliupseeriston ja miehistön jäsenet. Sotilasmestari yksi, ylivääpeliksi kolme, ylikersantiksi kolme, kersantiksi 14, alikersantiksi kolme ja korpraaliksi 28 henkilöä.

Sotilasmestariiksi

HERTTELI Petri Veli Mikael Kokkola

Ylivääpeliksi

HAUKIRAUMA Toni Henrik Kokkola
JUKKA Jussi Johannes Ylivieska
MYLLYKANGAS Marko Tapio Ylivieska

Ylikersantiksi

JYLHÄ Jari Eerik Perho
MUUTTOLA Markus Antti Tapio Reisjärvi
PAJULA Sami Pekka Kalajoki

Kersantiksi

HÄIVÄLÄ Niko Olavi Kokkola
KOKKONEN Tuomas Jaakko Olavi Ylivieska
KONTIO Joni Juhani Kokkola
KUKKONEN Severi Tapio Sievi
KUUSELA Riku Ville Petteri Kokkola
LAMMINKOSKI Juho Tuomas Kaustinen
LAURILA Mikael Juho Kristian Nivala
MARTTILA Mikko Daniel Kokkola
MÄKI-PETÄJÄ Tommi Mikael Kokkola
RÖNKÄ Saku Martti Valtteri Pyhäjärvi
SKOG Roy Johannes Kokkola
TOFFERI Jere Antero Kokkola
UUSITALO Tero Mikko Veteli
VANHALA Sampsa Simeon Kokkola

Alikersantiksi

LEIPÄLÄ Juho Aleksanteri Nivala
LEVIJOKI Harri Samuel Kokkola
RAUMA Rami Eino Petteri Kokkola

Korpraaliksi

ALAJOKI Ilmari Kokkola
HOLOPAINEN Miku Patrik Mikael Haapajärvi
JYLHÄ Petro Oskari Perho
KOUTONEN Juuso Malakias Anteronpoika Kokkola
KUUSNIEMI Jimmy Petteri Pietarsaari
KYYRÖNEN Juho Olavi Ylivieska
LATVALA Ville Anttoni Pietarsaari
LAULUMAA Lauri Mikael Nivala
LINDQVIST Mikael Aimo Artturi Pyhäjärvi
MÄKI Tuomas Martti Mikael Kokkola
MÄKI-ASIALA Kari Oskar Sievi
NIKULA Seppo Ilmari Alavieska
PARPALA Lauri Ilari Kokkola
PIHLAJAOJA Patrik Kristian Kannus
RAJANIEMI Krister Alekski Pyhäjärvi
RANTALA Joonas Ilari Kokkola
RAUTIAINEN Alekski Elias Benjamin Kokkola
SAARINEN Juuso Tuomas Kokkola
SINKO Jimi Ville Eefer Kokkola
SUNDELL Arttu-Santeri Kokkola
SYRI Tuomas Mikael Kokkola
TAKALO Roope Hermann Kokkola
TAVASTI Timi Valtteri Kannus
WIRKKALA Juho Petteri Toholampi
VAHTOLA Jani Juhani Ylivieska
VINKKA Eemeli Esa Antti Reisjärvi
VOLTTI Tomi Eemeli Alavieska
VÄHÄAHO Ville Kasper Kokkola
YLIKANGAS Harri Antero Alavieska

Karin panos 2023

Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset ry:n järjestämä **Karin panos** -kilpailu käytiin lauantaina 29.4.2023 Haapajärvellä.

Tässä kisassa käytettiin seuraavia aseita: reserviläiskivääriksi hyväksyttiin vain kaliiperin 7.62x39 AK-variantit. Sotilaskivääriksi kävivät vain Moisin-Nagant-pohjaiset 7.62x53R kiväärit. Ammuntaa tukevia lisävarusteita ei käytetty.

Yhteistuloksilla voiton vei tänä vuonna Olavi Rönkä. Paljon onnea!

Karin panos 2023 tulokset:

1. Rönkä Olavi 143 p.
2. Jaakola Matias 141 p.
3. Rautio Jouko 137 p.

Rk, yleinen

1. Kauranen Marko 68 p.
2. Löytynoja Matias 68 p.
3. Jussila Timo 64 p.

Rk, yli 50 v.

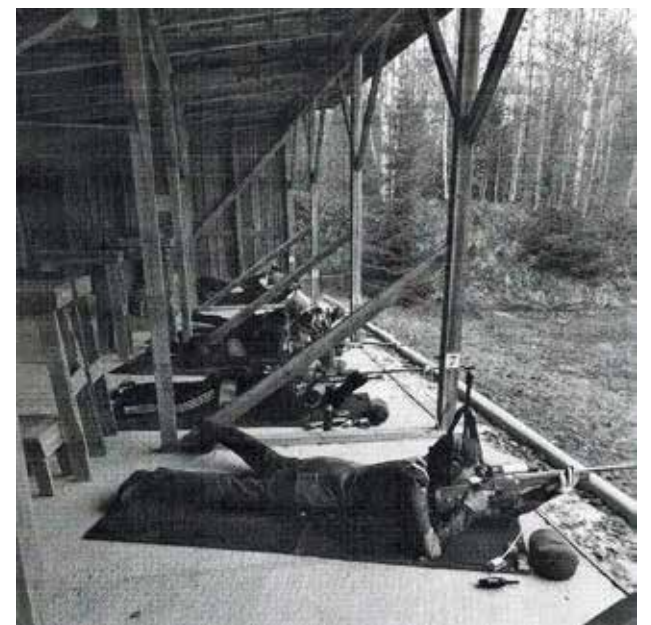
1. Rönkä Olavi 79 p.
2. Majjala Simo 78 p.
3. Jaakola Matias 70 p.

Sotilaskivääri, yleinen

1. Kauranen Marko 65 p.
2. Jussila Timo 42 p.
3. Ampula Jaakko 20 p.

Sotilaskivääri, yli 50 v.

1. Kääriäinen Pekka 81 p.
2. Sandelin Marko 72 p.
3. Jaakola Matias 71 p.

Pienoiskiväärin piirinmestaruusammunnat Nivalan Pyssymäellä 18.5.2023.

Reserviläisten piirinmestaruuskilpailut pienoiskiväärillä Nivalassa 18.5.2023

60 ls makuu

M

1. Mika Kaarta, Kalajoki 572
2. Jarno Uusivirta, Nivala 566

M 60

1. Yrjö Uusivirta, Nivala 572
2. Terho Alahautala, Ylivieska 555

M 70

1. Veikko Kaarta, Kalajoki 564

20 ls

M

1. Mika Kaarta, Kalajoki 501 (189 + 168 + 144)
2. Jarno Uusivirta, Nivala 485 (188 + 163 + 134)

M 60

1. Yrjö Uusivirta, Nivala 528 (195 + 173 + 160)
2. Terho Alahautala, Ylivieska 482 (174 + 171 + 137)

M 70 (30 + 30 ls)

1. Veikko Kaarta, Kalajoki 545 (278 + 267)

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry, piirimestaruuksien kilpailukalenteri vuodelle 2023

Kilpailulaji	Paikkakunta	Ajankohta	Vastuuhenkilö
Perinnease-ammunnat Kivääri + pistooli	Pyhäjärvi Jokikylän a-rata	6.7. klo 17.00	Seppo Ruotoistenmäki 040 587 0423
Palvelusammunta RA 3 ja 4	Pietarsaari Jsf ampumarata	16.7. klo 18.00	Christer Eriksson 040 552 5269
Sotilasasekilpailut RK3 ja RK7, sotilaskivääri 300m ja sotilaspistooli 25m	Haapajärvi Varikonrata	16.9. klo 10.00	Raimo Palomäki 040 724 5615

Perinneasekilpailut Kalajoella

Kalajoella pidetään sunnuntaina 30.7.2023

perinneasekilpailut Särkkäinportin 100 metrin radalla.

Pistooli/kivääri aamupäivällä ja iltapäivällä yleiset ammunnat pistooli/kivääri.

Ilmoittautumiset Kalajoen Reserviläiset ry:n tapahtumakalenterin kautta.
Kilpailumaksu 40 euroa/suoritus.

Ammunnanjohtajana toimii Jari Kerola, puhelin: 0400 407 425.

Upseereita uusiin tehtäviin kesän aikana

Puolustusvoimain komentaja on määrännyt upseereita uusiin tehtäviin 1.6. lukien:

Eversti Jukka Nurmi on määrätty Maanpuolustuskorkeakoulun Kadettikoulun johtajaksi. Hän palvelee tällä hetkellä vapaaehtoisen maanpuolustuksen tarkastajana Pääesikunnan koulutusosastolla. Hän on aiemmin palvellut muun muassa apulaisosastopäällikkönä ja sektorijohtajana Maavoimien esikunnassa ja rykmentin komentajana Panssariprikaatissa. Hän on myös toiminut vaihtopseerina Yhdysvalloissa (United States

Joint Forces Command). Hän suoritti yleisesikuntaupseerin tutkinnon vuonna 2001 ja hänet ylennettiin everstiksi vuonna 2018.

Eversti Eero Svanberg on määrätty vapaaehtoisen maanpuolustuksen tarkastajaksi Pääesikunnan koulutusosastolle. Hän palvelee tällä hetkellä maisteriosaston johtajana Maanpuolustuskorkeakoululla. Hän on aiemmin palvellut muun muassa Pääesikunnassa sektorin johtajana, opettajana Maanpuolustuskorkeakoululla ja Kaartin jääkäriyrykmentissä Urhei-

lukoulun johtajana. Hän on myös toiminut osastoiesikuntaupseerina Kosovossa (KFOR) ja yhteysupseerina Yhdysvalloissa (United States Central Command). Hän suoritti yleisesikuntaupseerin tutkinnon vuonna 2001 ja hänet ylennettiin everstiksi vuonna 2019. Puolustusvoimat tiedote 30.5.2023

Insinööri (AMK) Jari Kerola järjestää

KOULUTUSTA

- järjestyksenvalvoja
- alkusammutuskortti
- tulityökortti
- työturvallisuuskortti
- NDT-tarkastukset ja hitsauskoordinointi

Insinööri (AMK) Jari Kerola

Puhelin: 0400 407 425

Sähköposti: jari.kerola@gmail.com

OP Joki-Pohjanmaa

Himanka, Nivala, Perho

010 256 5001

op.fi/joki-pohjanmaa

Yhdessä yli kaikkien aikojen.

Pohjanmaan Maanpuolustaja on

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry:n,
Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta ry:n ja
Österbottens Försvargille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n
tiedotus- ja jäsenlehti.

Talousasiat: Rauno Hauta-aho, 040 581 7412

rauno.hauta-aho@sok.fi

Paino: Botnia-Print Oy, Kokkola

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

Päätoimittaja: Jouko Liikanen P. 044 558 2603

paatoimittaja@kpmaanpuolustajat.fi

www.kpmaanpuolustajat.fi

Aineistopäivät:

Talvisodan päättyminen 13.3.

Marskin syntymäpäivä..... 4.6.

Haminan rauha 1809..... 19.9.

Itsenäisyyspäivä 6.12.

OSOITTEENMUUTOKSET

RES: (09) 4056 2040
toimisto@reservilaisliitto.fi

RUL: (09) 4056 2054
toimisto@rul.fi

K-P Maanpuolustajien piiri ry

Sami Pokki 050 63 922

sami.pokki@gmail.com

Autojoukkojen Kilta:

Ari Olli 050 375 4257

ari.am.oll@gmail.com

Österbottens Försvargille –

Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf

Arja Rantanen 050 524 4731

arjarantanen24@gmail.com